TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 145. — 1922. Lauantaina, joulukuun 16 p. — Sat. Dec. 16. VI Vuosikerta - Vol. VI

Moskovan aseistariisumiskonfer. hajonnut

Puolan vehkeilyt panneet nähtäväsi konferenssin hyvällä alulla olleen työn merkityksettömäksi.

Moskova. — Aseistariisumiskonferenssi täällä ajoi karille tiistaina. Venäjän edustajien uudistuvat sovitteluyritykset kaikki epäonnistuivat. Elleivät reunavaltioitten edustajat suostu jonkunlaiseen aseistariisumiseen, kuten myöskin hyökkäyksestä luopumissopimukseen minkä Venäjä on valmis allekirjoittamaan, ehdolla että siihen sisältyy pikainen aseitten vähentäminen, tulee konferenssi hajaantumaan päivässä tai parissa.

Litvinoff esittää vähintään 25 pros. vähennystä.

Kun Litvinoff huomasi ettei hänen esityksensä 75 prosentin aseistariisumisesta saa kannatusta, esitti hän hyväksyttäväksi vähintään 25 prosentin vähennystä. Tämän mukaan Venäjän armeija tulisi olemaan 600,000. Puola hyväksyi esityksen, sanoen armeijansa jäävän tämän mukaan 250,000.

Latvian tulisi olemaan 18,000, Viron 18,000 ja Suomen 28,000.

Puola vääristelee armeijansa lukumäärää.

Kuultuaan, että Puola tahtoisi säilyttää vielä 25 prosentin alennuksen jälkeen armeijansa 250,000 lukuisena, venäläiset edustajat syyttivät Puolaa armeijansa lukumäärän salaamisesta, sanoen Puolan edustajien Kansain Liitossa esittäneen virallisesti Puolalla olevan 275,000 sotilasta ja 18,000 upseeria, ja nyt kuitenkin täällä Puola sanoo armeijansa lukumääräksi 373-000 miestä.

Venäjän edustajain puolustus Puolan vehkeilyistä sai aikaan mitä kiihkeimmän mielialan. Useat Puolan edustajat nousivat puhumaan, antaen ristiriitaisia selityksiä Puolan armeijan miesluvusta.

Lopulta ruhtinas Radziwill selitti ettei «numerot merkitse mitään. Niihin ei voida luottaa.»

Puola esittää 4 pros. vähennystä.

Puolan edustajat esittivät sen jälkeen 4 prosentin vähennystä armeijain miesluvussa, jonka esityksen venäläiset hyljäsivät.

Puolan ja balttilaisten valtain edustajat sen jälkeen esittivät ultimaatumia vastaavan vaatimuksen, että moraalinen aseistariisumis- ja hyökkäyksestä luopumisvaatimus sopimus allekirjoitettaisiin heti ja että erikoinen komissioni voisi keskustella aseistariisumisesta myöhemmin. Venäjän edustajat kieltäytyivät allekirjoittamasta tällaista sopimusta, ellei siihen sisälly armeijain vähentäminen.

Tiedotus konferenssin hajaantumisesta.

Lontoo. — Reuterin toimiston Helsingistä saaman tiedon mukaan Moskovan aseistariisumiskonferenssi ei ole onnistunut saamaan aikaan sovintoa ja niin ollen konferenssi on hajonnut.

Siviilityöläisten joulukuun palkanmaksu

Ottawa. — Hallitus on antanut määräyksen maksaa kaikille siviilityöläisille, jotka ovat federaalihallituksen palveluksessa heidän joulukuun palkkansa viimeistään 22 päivä tätä kuuta. Osalle työläisistä on maksettu koko kuun palkka jo t.k. 15 p. Tarkoituksena on antaa työläisille täten heidän palkkansa joulutarpeita varten.

Pilsudski hävinnyt presidentin viran

Warsova. — Uutta Puolan presidenttiä Gabriel Narutowiczia virkaan asetettaessa pantiin täällä toimeen suuria mielenosotuksia ja levottomuuksia Pilsudskin kannattajien taholta. Levottomuuksien kestäessä yksi henkilö menetti henkensä ja useita loukkaantui.

Työväenpuolueen edustajat valvottavat porvariedustajia

Puhuvat yöllä kuten Valpas ennen Suomen edutkunnassa.

Lontoo. — Työväenpuolueen edustajat edustajahuoneessa, jotka pitivät edustajahuonetta istumassa klo 7 asti keskiviikko aamuna, uhkasivat että he tulevat kertaamaan saman tempun seuraavana yönä ellei hallitus ryhdy riittäviin toimenpiteisiin työttömyyskysymyksen suhteen.

Radikaaliset töväenedustajat painostavat työttömäin asiaa.

Pääasianajajina työttömyyskysymyksessä esiintyivät keskiviikko yönä John Wheatley ja hänen rinnallaan David Kirkwood, jonka Glasgowin valtuuston porvarilliset jäsenet kerran ajoivat ulos valtuuston kokouksesta, hänen puhuessaan porvareille epämiellyttävistä asioista. Hindulainen kommunistiedustaja Saklatvala piti myöskin noin tunnin kestävän terävän puheen.

Ramsay McDonald, työväenpuolueen virallinen johtaja läksi kotiin aikaisin. Monet vanhemmat edustajahuoneen jäsenet uhkaavat tehdä samoin, jos radikaaliset työväen edustajat tulevat jatkamaan samaa taktiikkaa.

Hallitus jo myöntelee.

Keskiviikko aamuna esitti rahaston kansleri Stanley Baldwin menoarvioon ylimääräisen miljoonan punnan ylimääräisen menoerän työttömyyden lieventämiseksi, esitys tullen hyväksytyksi riittävällä äänten enemmistöllä. Esitys tehtiin sen jälkeen kun työväenpuolueen edustajat olivat pitäneet dustajahuonetta 16 yhtämittaisesti istunnossa.

Mussoliinin valtakunta ei kykene elättämään fascistiprofessoreja

Rooma. — Pääministeri Mussolini valmistelee toimenpiteitä fascististen aivojen lähettämisestä ulkomaille. Hallituksen tarkoituksena on lähettää ulkomaille suuri määrä professonaali- ja teknillisiä miehiä.

Fascistinen isänmaa on niin tyyni nylkyrien ja ryövärien puhdistama, ettei se kykene antamaan leipää fascistiprofessoreillekaan, vaan on heidät työnnettävä ulkomaille, liikatuotantona, kuten joku romutavara, jota ei itse enään tarvita.

Herrat haluavat työläisistä tyytyväisiä työjuhtia

Ottawa. — Maanviljelysministeri W. R. Motherwell puhuessaan ylioppilasten klubissa, lausui että Can. aikoville siirtolaisille on sanottava suora totuus, joka on, ettei heidän pidä ajatella että heitä odottaa täällä ruusuinen vuode ja kahdeksatuntinen työpäivä

Arvoisa ministeri arveli myöskin etteivät länsimaakuntiin asettuvat maanviljelijät tarvitse pääomaa, sillä liian täydelliset maanviljelysvälineet, korkearotuiset hevoset ja voimakoneet ovat saattaneet vararikkoon monia lännen maanviljelijöitä, jotka ovat velkaantuneet niitä laittaissaan.

Herra ministeri sanoi moniin lännen maanviljelijäin häviöihin olleen syynä sen, että ovat unohtaneet että miehen pitää alkaa alusta. On välttämätöntä luoda arvoja kovalla työllä.

Herra ministeri haluaa siirtolaisista nöyriä työjuhtia.

Siirtomaitten työläisten yhteistoiminta

Toronto. — Uuden Seelannin työväenpuolueen sihteeri J. M. Nash on lähettänyt kirjelmän Canadan työväenpuolueen sihteerille James Simpsonille, tiedustellen mihin toimenpiteisiin Canadan työväenpuolue on ryhtynyt sellaisten kriisien varalta kuin on käsillä oleva Läheisen Idän kriisi. Uuden Seelannin työväenpuolueen sihteeri esittää yhteistoimintaa kaikkien Britannian siirtomaitten työläisten kesken tällaisten kriisien varalta.

Lausannen konferenssi hajoamaisillaan

Turkki jyrkkänä. Venäjä protesteeraa. Markiisi Curzon uhkailee.

Vetoomus ententemaiden työläisille

Saksan työmaaneuvostokongressi osoitti Englannin, Ranskan, Belgian, Itälian ja Tshekkoslovakian proletariaatille seuraavan julistuksen:

Toverit ja toverittaret! Jo vuosia on Versailles'n väkivaltarauha raskaasti painanut meitä ja teitä. Saksan työväenluokka joutuu nälkäpalkkain ja hintainkallistumisen takia perikatoon. Teitäkin tulee kohtaamaan joukkotyöttömyys, kallistuminen ja taantumus.

Saksan suorittamat reparationikustannukset ovat tähän mennessä merkinneet sitä, että saksalaisten työläisten taskuista menee viimeinen kolikko teidän kapitalistienne taskuun. Viime vuosipuoliskona varttuu Saksan työväestön kurjistuminen jättiaskelin eteenpäin. Meillä ei ole edes leipää, perunoita ja hiiltä, emmekä ole voineet hankkia lapsillemme edes maitoa, sokeria ja vaatteita. Joukkotyöttömyys on edessämme.

Kautta valtakunnan on työväestö työmaaneuvostojensa kautta ryhtynyt taisteluun kurjistumista vastaan. Vaadimme olemassaolomme varmentamista, vaadimme kaikkien rasitusten vierittämistä omistamattomain harteilta porvariston kannettavaksi. Vaadimme taisteluorgaaniamme maahan, työväenhallitusta, joka nojautuisi työmaaneuvostoihin.

Me tunnemme teidänkin taistelunne ja kärsimyksenne. Tiedämme, että reformistien luopuruuden takia taantumus tilapäisesti juhlii voittoaan Italian työläisten ruumiskasoilla. Tiedämme, kuinka raa'asti Tshekkoslovakian työnantajat menettelevät työttömiä kohtaan ja mielisivät häätää nämä maasta. Olemme tietoisia joukkotaisteluista Ranskassa, ranskalaisten työläisten kasvavasta tietoisuudesta, työläisten jotka yhä enemmän ja enemmän kaivavat pohjaa Poincaren herrauden alta. Tervehdimme Englannin työväenpuolueen voittoa ja toivomme, että Englannin työväestö pakottaa johtajansa käyttämään tätä voittoa horjumatta Englannin ja kansainvälisen proletariaatin etujen hyväksi Englannin porvaristoa ja Englannin imperialismia vastaan. Tiedämme, että työläisten asema koko Länsi-Europassa huononee päivä päivältä.

On siis jo todella aika, toverit ja toverittaret, että me kaikki yhdessä nousemme suljettuun taisteluun omaa ja kansainvälistä porvaristoa vastaan.

Voittoisa Venäjän vallankumous ja turkkilaisten talonpoikaisjoukkojen kumouksellinen sota näyttävät meille, että rosvomaiset rauhansopimukset, jotka todellisuudessa ovat vain maailmansodan jatkoa ja loihtivat esiin uusia sotia, voidaan keskinäisellä taistelulla voittaa.

Me olemme reformistisen johtajaimme tahtoa vastaan ryhtyneet taisteluun Saksan porvaristoa vastaan ja mielimme — maksoi mitä maksoi — johtaa sen voittoisaan lop puun asti.

Odotamme, että tekin työsisaret ja — veljet Englannissa, Ranskassa, Italiassa, Belgiassa ja Tshekkoslovakiassa valmistaudutte meidän laillamme taisteluun varmentaaksenne olemassaolonne, taisteluun verokuormitusta vastaan ja tuotantokontrollin puolesta ja siten suuntaatte tien työväenluokan ylivallalle maissanne.

Alas Versailles'n ja Sevres'n imperialistiset rosvorauhat!

Alas porvariston herraus ja länsi-europpalainen taantumus!

Eläköön voittoisa Venäjän vallankumous!

Eläköön Länsi-Europan proletariaatin voitto, joka täydentää Venäjän vallankumouksen!

Berlinissä marrsk. 24 pnä 1922.
Saksan työmaaneuvostokongressi

Lausanne. — Markiisi Curzon ilmoitti kesikiviikkona liittolaisten puolesta Turkin edustajille, että ellei Turkki luovu vastustamasta liittolaisten vaatimusta kristillisten vähemmistökansallisuuksien suojeluksesta Vähässä Aasiassa, niin tullaan konferenssi hajottamaan.

Englannin ulkoministeri lausui, että jos konferenssi hajaantuu, lankee siitä syy yksinomaan Turkin päälle. Turkin on niinikään heti ilmoitettava, lausui Curzon, liittyvätkö he Kansain Liiton jäsenyyteen, tai hyljääkö Turkki sen avustuksen Läheisen Idän asian järjestelyssä. Curzon sanoi Englannin, Ranskan ja Italian olevan tässä kysymyksessä yksimielisiä.

Ambassadori Child oli niinikään jo aikaisemmin ilmoittanut Yhdysvaltain ehdottomana vaatimuksena olevan kristittyjen puolustamisen Vähässä Aasiassa.

Uhkaavat hajottaa konferenssin.

Täällä ollaan yleensä sitämieltä, että ellei Turkki taivu liittolaisten vaatimuksiin tullaan konferenssi hajottamaan.

Turkki kieltäytyy luovuttamasta maataan armenialaisille.

Turkki kieltäytyi keskiviikon istunnossa luovuttamasta yhtään tuumaa Turkin aluetta armenialaisten kotimaaksi. Ismet Pasha lausui, että tämä merkitseisi Turkin paloittelemista.

Ismet Pasha oli yhtä jyrkkä käsitellessään muiden vähemmistökansallisuuksien kohtaloa. Hän sanoi ettei hän tule hyväksymään minkään kansainvälisen komissionin tai minkään ulkovallan sekaantumista tähän kysymykseen, ei enempi Konstantinopolissa kuin muuallakaan.

Markiisi Curzon varoitti Turkkia, että jos konferenssi murskaantuu tämän kysymyksen takia, ei Turkki tule saamaan minkäänlaista sympatiaa ulkomailla.

Pitkän ja epätyydyttävän keskustelun jälkeen kysymys siirrettiin alakomitealle.

Syyttää suurvaltoja vehkeilystä.

Ismet Pasha ei ole ollut missään kysymyksessä niin jyrkkä, kuin hän esiintyi tätä kysymystä käsiteltäessä. Hän sanoi että kreikkalaiset ja armenialaiset voisivat elää aivan onnellisina Turkissa, jos he lakkaisivat politikoimasta ja olemasta ulkomaisten kiihottajien vehkeilyjen välikappaleina. Hän sanoi Turkin aina kohdelleen vähemmistökansallisuuksia hyvin, sikäli kuin he ovat käyttäytyneet maan lakien mukaisesti ja pysyneet aloillaan.

Kreikkalaisten hävitystyöt.

Ismet Pasha sanoi kreikkalaisten valloittajien vähässä ajassa tuhonneen Anatoliassa 27 suurta kaupunkia, 1,400 kylää ja surmanneen 98,000 Turkin asukasta.

Ylistää juutalaisia.

Turkissa asuvia juutalaisia ylisti Ismet Pasha erikoisesti. Sanoi niiden kelpaavan esimerkiksi muille vähemmistökansallisuuksille. «Tämän ahkeran ja järkevän kansallisuuden nimeä ei ole milloinkaan mainittu minkään kansainvälisen sopimuksen yhteydessä, mutta koko sen elämä ja käyttäytyminen kelpaa hyväksi esimerkiksi muille», lausui Turkin edustaja.

Suurvallat käyttävät kristittyjä välikappaleenaan.

Ismet Pasha sanoi vähemmistökansallisuuskysymyksen sukeltautuneen esiin ensi kerran kun Venäjän tsaarihallitus provoseerasi verilöylyjä, saadakseen siten muka syyn hyökätä Turkkiin «suojelemaan kristittyjä». Tästä lähtien on aina käytetty samaa tekosyytä Turkkia ahdistellessa.

Venäjä protesteeraa.

Tiistaina vetäytyivät Venäjän laivastoexpertit pois komissionista missä he yhdessä liittolaisten ja turkkilaisten laivastoexperttien kanssa keskustelivat salmikysymyksestä. Venäläiset poistuivat sen johdosta, että Britannia esitti kompromissiesityksenä, että jokainen suurvalta saisi lähettää Mustalle merelle kolme suurta taistelulaivaa. Venäjän edustajat selittivät että esitys menee paljon pidemmälle kuin liittolaisten alkuperäinen esitys, jonka mukaan kuka hyvänsä valtakunta saisi lähettää Mustalle merelle vain niin suuren määrän laivoja kuin siellä voimakkaimmalla Mustan meren valtiolla.

Venäjän edustajisto vetääntyi komissionin kokouksesta pois. Illalla antoi neuvostoedustajisto selityksen, konferenssin kolmelle presidentille, ettei Venäjä ole luopunut vähääkään oikeuksistaan olla edustettuna kaikissa salmia koskevissa kysymyksissä mitkä suoranaisesti koskevat sen tärkeitä etuja.

Osa Venäjän edustajia on tykkänään poistunut Lausannesta.

Sosialidemokraatit säikähtäneet Saksassa

Eivät halua todellista työväenhallitusta.

Berlini 29-11. — Sosialidemokraattien ja kommunistien väliset neuvottelut Saksissa yhteisen työväenhallituksen muodostamisesta ovat keskeytyneet. Kommunistit vaativat taistelua ei ainoastaan taantumusta vastaan Saksissa vaan koko valtakunnassa ja niinmuodoin myös nykyistä valtakunnan hallitusta vastaan. Sen lisäksi vaadittiin porvarisluokan riisumista aseista ja proletariaatin aseistamista sekä lopuksi työmaaneuvostoelimistön toteuttamista kautta koko teollisuuden.

Näitä ehtoja eivät sosialidemokraatit katsoneet voivansa hyväksyä vaan selittivät, että he seisoivat perustuslain pohjalla ja että kommunistien ehdot sotivat perustuslakia vastaan, eikä niitä siis voitu hyväksyä. — Proletariaatin nälän ja vaaran torjumista ei ole sosialidemokraattien perustuslaissa!

Kunnallisvaalit facsisti-terrorin alaisessa Italiassa

Porvarilliset lehdet tiedottavat suurella ilolla kuinka Milanossa ja muissa Italian «kommunistien leiripaikoissa» fascistiterrorin alaisena muodostettu porvarien «perustuslaillinen bloki» on saavuttanut enemmistön ja saanut kommunistit ja radikaaliset sosialistit häviölle.

Muistetaan kuinka fascistiterrori pakotti sosialistiset ja kommunistiset kunnallisvaltuustot eroamaan. Nyt sitten tämä erottaminen «laillistutetaan» fascistikomennon alaisena pidetyissä terrorivaaleissa.

Taas "Punalippu"-laulua laulettu Engl. parlamentissa

Lontoo. — Uuden kerran ovat työttömät laulaneet «Punalippu»-laulua Englannin parlamentissa. Tiistaina tunkeutui parlamenttirakennuksen suureen haaliin, joka yhtyy eteiseen, noin 50 tai enempi työttömiä, jotka olivat kerääntyneet sinne vähissä erin. Ja kun heitä oli kokoontunut suurempi määrä, alkoivat he laulaa «Punalippu»-laulua ja heiluttivat plakaatteja, joissa oli työttömäin tunnuslauseita. Poliisi rientsi kuitenkin nopeasti hajottamaan «Punalipun» laulajat.

Vancouverissa harvinaisen kylmä

Vancouver. — Maanantaina oli täällä kylmempi kuin seitsemään vuoteen, lämpimittari osottaen 10 astetta alapuolelle nollan.

Taantumuksen nolaus Saksassa

Kapteeni Erhardtin vangitseminen — Sosialidemokratian lurjusmaisuus.

Berlini 1-12. — Kuten tiedettäneen, on Munchenissä vangittu kuuluisa lahtarikapteeni Erhardt, kappin keikausyrityksen pääjohtajia, mikä keikausyritys ei tasavaltalaiselle porvaristolle maksanut mitään mutta sen enempi proletariaatille, joka otti torjuakseen kappilaisten hyökkäyksen porvarillista tasavaltaa vastaan. Samoin kuului hän aikoinaan niihin Itämeren maakuntain joukkoihin, joista osa kävi onnellistuttamassa Suomea ja suorittamassa renginpalveluksia taantumukselle siellä. Erhardt on siirretty Leipzigiin, missä hänen juttuaan tullaan käsittelemään, ja otaksutaan, että tällöin tullaan pääsemään selville, kutka olivat Erzbergerin ja Rathenaun todelliset murhaajat ja kutka rahastivat ja tukivat Konsuli-murhajärjestöä, jonka johtaja oli Erhardt.

Tämä on kahden vuoden ajan taantumuksellisten poliisiviranomaisten turvin pakoillut oikeuden kättä, niin, onpa hän Munchenissä ollut varsin läheisissä suhteissa itse kaupungin poliisipresidenttiin sekä Ludendorffiin, jolla viimeksimainitulla on viime aikona ollut merkillisen paljon puuhaa Munchenissä. Työväenlehdet ovat lakkaamatta kiinnittäneet huomiota näihin häpeällisiin suhteisiin, mutta viranomaiset kielsivät kerta kerralta jyrkästi tietävänsä mitään hänestä taikka hänen hommistaan. Viranomaiset ovat niin ihmeen haluttomia tietämään yläluokan rikollisista, mutta työläiset, ne he kyllä passittavat jumaloitavalla ripeydellä kuristushuoneiden telkien taakse, olipa nämä sitten tehneet mitään rangaistavaa taikka eivät.

Mitä Erhardtin vangitsminen tulee vaikuttamaan kautta maan levinneisiin lahtarijärjestöihin, on vielä ennenaikaista sanoa. Ei olisi ihmeellistä, jos se merkitsisi nousuhälytystä. Sillä ilmeistä on, että nämä verenhimoiset ja mitään keinoja karttamattomat yläluokan roistokoplat tulevat tekemään jotakin, siksi monet ylhäisön edustajat nimittäin joutuvat Erhardtin vangitsemisen ja häntä vastaan nostettavan jutun vuoksi arveluttavaan asemaan.

Mutta samaan aikaan kun taantumus täten on saanut pahan nenäpiuvin — joskin se nauraa parhaiten, joka nauraa viimeiseksi, ja se saattaa tässä tapauksessa hyvinkin olla taantumus! — rientää myös sosialidemokratia vetämään uutta häpeätä päälleen. Ludwigshafenista näet ilmoitetaan, että eräiden sikäläisten verstaiden omistajat salaisen kokouksen jälkeen olivat päättäneet erottaa työstä ne työläiset, jotka olivat vastaavain työmaiden edustajina Berlinin neuvostokongressissa. Tämän johdosta on mainittujen verstaiden työväestö julistanut lakon ja samalla kääntynyt yleisen ammattiliiton puoleen tuen pyynnöllä työnantajia vastaan. Ammaillisen keskusjärjestön sihteeristö, joka ilmeisesti pelkää työmaaneuvostoliikkeestä saavansa vaaral-lisen kilpailijan, on kuitenkin kategoorisesti asettautunut työnantajien puolelle.

Tämä ammatillisen sihteeristön kannanotto vihollispuolen hyväksi on herättänyt ääretöntä suuttumusta koko Reininmaassa, se kun osoittaa, että sosialidemokraattiset johtajat todella tulevat tekemään totta työmaaneuvostoliikkeelle osoittamistaan uhkauksista, ja että sosialidemokratia, vaikka se ei olekaan edustettuna hallituksessa ja tekopyhästi «taistelee» sitä vastaan, on edelleen porvarillisen kokoomuksen kannattajia. Vastalauselakkoja puhkeaa kautta maakunnan, kuten osittaislakkoja Mannheimissä ja muualla.

Tilanne kärjistyy täten Saksassa joka suhteessa, niin että kommunistipuolueen kongressilla, joka on määrätty pidettäväksi tammikuun 28 pnä, nähtävästi tulee olemaan paljon ja tähdellisiä työväenluokan asemaa koskevia asioita pohdittavana ja ratkaistavana.

Workers puolueen vaikutusvalta kasvaa

Puoluesihteeri ilmoittaa työväen unioitten kautta maan sympatiseeraavan puolueen tarkoituksperille.

Toronto Globe lehdelle antamassaan haastattelussa lausui Canadan Workers puolueen sihteeri William Moriarty keskiviikkona, LänsiCanadaan, Quebeciin ja Atlannin merenrannikkomaakuntiin lähetettyjen puolueen organiseeraajien tiedottavan kaikkialta mitenkä Canadan työväen unioitten jäsenistö on valmis hyväksymään radikaalisia ajatuksia.

Puoluesihteeri Moriarty selitti ammattiunioitten jäsenistön taholta annettavan suurta huomiota tämän työläisten poliittisen puolueen ohjelmalle ja tarkoitusperille, ja että puolueen organiseeraajat kaikkialla ovat saaneet huomattavan määrän uusia jäseniä. «Etenkin Atlantin merenrannikkomaakunnissa vallitsee työläisten kesken terveellinen mieliala, ja Länsi-Canadassa ovat puolueemme organiseeraajat suorittaneet menestyksellistä työtä ammattiunionistien keskuudessa», lausui Moriarty.

Puolueellamme on nykyisin liikkeellä kautta maan lukuisia organiseeraajia, joista toiset ovat suoraan puoluehallinnon lähettämiä, kun taas toiset työskentelevät eri piirijärjestöjen alaisena. Kaksi organiseeraajista on naisia, nimittäin toveritar Knight, joka on nykyisin Montrealissa ja toveritar Rebecca Buhay, joka on lännellä.

Puolueen äänenkannattajan «Workerin» tilaajamäärä on niinikään viime aikoina huomattavasti kasvanut.

Toronton työväki ja venäläis-amerikalainen yhtiö

Amalgamated Clothing Workers union täkäläinen virkailija H. D. Rosenbloom on saanut kehoituksen mainitun järjestön presidentiltä Sidney Hillmanilta, joka on juuri saapunut Venäjältä, ryhtyä keräämään varoja Venäläis-Amerikalaisen Teollisuuskorporationin osakkeitten ostoa varten.

Rosenbloom sanoo Venäjän hallituksen takaavan 8 prosentin koron kaikelle pääomasijoitukselle tässä yhtiössä ja ehdottoman turvallisuuden kaikelle siihen sijoitetulle rahalle.

Täkäläinen union edustaja sanoo jo koolla olevat varat lähetettävän heti Venäjälle ja uusien varojen keräämiseen ryhdytään kiireen kaupalla. Rosenbloom uskoo Torontolaisten työläisten rientävän kilvan sijoittamaan varojaan tämän yhtiön osakkeisiin, jonka tarkoitus on Venäjän vaateteollisuuden jaloilleen nostaminen.

Vallankumous Traakiassa leviää

Konstantinopoli. — Sofian tidonannot kertovat vallankumouksellisen kuohunnan Traakiassa käyneen yleiseksi ja kaikki rajamailta tulleet tiedot kertovat ammunnasta rajan takana. Kreikkalaiset ovat tuoneet lisäjoukkoja. Kapinallisavasivat heitä vastaan tulen Gmuljinassa, kreikkalaiset sotilaat ktenkin hajoittaen heidän joukkosa, saaden heiltä aseita ja ammukeita.

Virallinen tiedonanto kapinalikeestä Bulgariassa kertoo sen tasonneen, mutta hallitus on täystietoinen, että tyytymättömät ementit aikovat jatkaa kapinayrityksiään.

Ranska rakentaa yhdeksän vedenalaista

Pariisi. — Ranskan edustaja marin laivastokomitea on hyväknyt edustaja Denisen esityksen deksän uuden vedenalaisen rakentamisesta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO,
Vastaava toimittaja.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote:
Box 69, Sudbury, Ont.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Todellinen suuri teollisuusunio

Chicagossa, missä seitsemäntoista vuotta sitten perustettiin Industrial Workers of the World liitto, josta piti muodostuman kaikkien työläisten yksi suuri unio, mutta joka yritys on aikoja sitten jo osottautunut epäonnistuneeksi, kokoontuu näinä päivinä kuudentoista eri rautatietyöläisten järjestöjen 500 edustajaa. Tämä konventioni on tulos niistä valmisteluista ja siitä propagandasta, mitä jo jonkun aikaa on edistysmielisten ainesten keskuudessa harjoitettu kaikkien rautatietyöläisten järjestöjen yhteensulattamiseksi ja yhdeksi teollisuusjärjestöksi muodostamiseksi. Nyt on päästy jo niin pitkälle, että ensimäinen konventioni tämän suuren kysymyksen toteuttamiseksi on saatu aikaan.

Pitemmittä viivyttelyittä onkin rautatietyöläisten konventioni heti ensi kokouspäivänään hyväksynyt kaikkien rautatietyöläisten yhdistämisen yhdeksi teollisuusunioksi ja päättänyt ryhtyä tätä päätöstä kaikin voimin toteuttamaan. 50-henkinen toimeenpaneva komitea valittiin yhdistämishanketta viemään eteenpäin.

Tämä hanke on yksi suurmerkityksellisimpiä yrityksiä Amerikan työväenliikkeen historiassa. Se on suurmerkityksellinen ensiksikin siitä syystä, että rautatietyöläiset muodostavat yhden tärkeimmän yhteisön yhteiskunnallisen tuotantoelämän palveluksessa ja niin ollen tuotannollisessa merkityksessään ovat arvaamattoman suuri voimatekijä. Mutta tämän pyrkimyksen suurta merkitystä lisää edelleen se seikka, että rautatieläiset lukumäärääsäkin nähden ovat suuri voimatekijä. Amerikan järjestyneet rautatietyöläiset käsittävät noin kaksi miljoonaa työläistä.

Merkityksellinen on tämä hanke myöskin siinä suhteessa, että nyt ensi kerran Amerikan työväenliikkeen historiassa, pyrkimys teollisuusunionismin toteuttamiseksi suurissa järjestyneissä työväen ryhmissä, lähtee toteutumaan luonnollista tietään. Työläisten olevia järjestöjä ei hajoiteta. Heitä ei agiteerata luopumaan entisistä järjestöistään, ei hajoittamaan tehtyä työtä eikä pirstomaan rivejään. Sen sijaan jo olevat voimatekijät, jo valmiiksi kootut sankat työläisjoukot pyritään järjestämään entistä tiivimmäksi yhteisöksi, entistä suuremmaksi taistelevaksi työläisarmeijaksi — yhden suuren teollisuusunion kautta.

On ilmeistä, että rautatietyöläisten teollisuusunionistiset aikeet tulevat kohtaamaan vielä lujaa vastusta vanhoillisten johtajain taholta, jotka tahtoisivat pitää yllä mahdollisimman monta lihavaa leipäpaikkaa itsellään. Mutta rautatietyöläisten lukuisat, ja etenkin viimeaikaiset taistelukokemukset puhuvat niin selvää kieltä teollisuusunionismin ja työläisten kiinteän solidarisuuden puolesta, että näiden suurten työläisjoukkojen kiinteää yhteenliittymistä ei voi mikään estää. On myöskin toiselta puolen tärkeää ottaa huomioon, että tämän liikkeen johdossa ovat rautatietyöläisten valveutuneimmat, tietoisimmat ainekset, jotka päättäväisyydellään ja parhainta stradegiaa käyttämällä tulevat viemään asiaansa eteenpäin.

Ensimäinen kaikkien rautatietyöläisten yleis-amerikalainen konventioni on merkityksellinen alkusysäys todelliselle suurelle teollisuusuniolle yhdellä tärkeimmällä Amerikan tuotantoelämän alalla.

Työmaaneuvostoliike proletariaatin yhdistäjänä

Sosialidemokraattisten johtajain ankarasta vastarinnasta huolimatta ja heidän päittensä ylitse ojentavat Saksan työväenluokkalaiset vilpittömän proletaarisen veljen käden toinen toisilleen, liittyen lujasti yhteen työmaaneuvostojen kautta. Lehtemme edellisessä numerossa omankirjeenvaihtajamme selostus Berliinissä pidetystä Saksan työmaaneuvostokongressista osottaa että hajanainen, eri järjest. toisiaan vastaan tapellut ja monen monta kertaa maahan lyöty proletariaatti osaa sittenkin loppukädessä yhdistyä ja se tekee sen taantumuksellisten johtajien vastahangasta huolimatta. Samalla kun Saksan talouselämä kulkee nopeaa perikatoaan kohti, uhaten koko kansakuntaa katastrofilla, sosialidemokraattien hääriessä yhdessä työväen riistäjien kanssa, kaikella muotoa vielä säilyttääkseen kuolevan, luhistumaisillaan olevan kapitalistisen orjuus- ja riistojärjestelmän ja ehkäisten jokaisen nälkäisen ja nääntyneen proletariaatin nousuyrityksen, havahtuu kauan nukkunut proletaarijättiläinen vihdoinkin, avaten korvansa kommunistien yhteisrintamahuudolle. Syntyy työväen neuvostoja kaikkialle. Kommunistiset, sosialidemokraattiset, ammattiunionistiset ja syndikalistiset työläiset yhdistyvät niissä yhdeksi taistelevaksi proletaariseksi organisationiksi. Syntyy näin ollen uuden yhteiskunnan tuleva valtaelimistö. Ja vaikkakin vielä epävirallisena, voimakkaasti ja lahjomattomalla kielellä se tuomitsee riistäjien vallan, työväenluokan kotimaisen ja ulkomaisen pääoman alaisen sorron, riiston ja orjuutuksen; tuomitsee suurrahakkaiden, trustipohattain, monarkistien ja sosialidemokraattisten petturien hallituksen.

Venäjän työväen neuvostojen vaatimus: Kaikki valta työläisille! toistuu nyt Saksassa hiukan toisessa sanamuodossa: TYOVÄEN HALLITUS!

Sanamuodolla ei ole väliä. Kaikessa tapauksessa sama juttu: Alas porvaristo! Valta työläisten käsiin!

Saksan työmaaneuvostokongressi vaatii yhdistynyttä sosialistipuoluetta yhdessä kommunistipuolueen kanssa ajamaan Cunon johtaman kapitalistihallituksen kumoon ja perustamaan työväen hallituksen, jonka tulee toimia työmaaneuvostojen johdon alaisena. Ei siis enään itsenäisenä «työväenhallituksena», joka toimisi työtätekevien suurista joukoista irrallaan ja matelisi porvaristoa, vaan työväen järjestyneitten massojen tahdon ja vaatimusten toimeenpanijana.

Tsaarivallan kukistuttua Venäjällä ja Kerenskyn porvarillisen väliaikaisen hallituksen aikana muodostui Venäjällä työläisten, sotilasten ja talonpoikain neuvostot, jotka vihdoin ottivat vallan käsiinsä bolshevikipuolueen johdolla. Alussa olivat bolshevikit vähemmistönä Venäjän neuvostoissa, mutta yhä enemmin tunkeutui heidän aatteensa vallitsevaksi neuvostoissa, kunnes he saavuttivat suuren enemmistön. Saksan työmaaneuvostoissakaan eivät kommunistit ole vielä ehdottomasti määräävänä, mutta kuten tiedonannoista näkyy, kasvaa joukkojen luottamus kommunispuolueeseen alati. Ja pian on se pääsevä työmaaneuvostojen kautta vallitsevaksi tekijäksi Saksan proletariaatin vallankumouksessa.

Kauan on Saksan proletariaatti kärsinyt, urheasti taistellut ja monta kertaa verissäpäin, pahasti haavoitettuna maahan lyöty. Mutta sittenkin se elää.

Eläköön Saksan proletariaatti! Eläköön sen vallankumous!

Kutka ovat kapitalisteja

Muutamat ajattelemattomat tuplajuulaiset määrittelevät yleensä kaikki ne henkilöt, jotka eivät tee suoranaista palkkatyötä, kapitalisteiksi. Ja tämä käsitys kieltämättä on tuplajuulaisten keskuudessa sangen yleinen. Niimpä heidän suomalainen lehtensä väittää jatkuvasti, ettei Venäjällä ole työväenhallitusta, koska siellä on esim. maanviljelijöillä sanavaltaa hallitusasioissa ja oikeus ottaa osaa hallintoelimien valintaan. Samoin tuomitaan tältä taholta kaikki poliittiset työväenjärjestöt porvarillisiksi ja ei-työväenjärjestöiksi sen takia, kun ne ottavat jäsenyyteensä muitakin kuin puhtaita palkkatyöläisiä.

Kuitenkin Karl Marx, joka käsitteli laajemmin ja selvemmin kuin kukaan muu yhteiskunnan eri luokkien välisiä suhteita ja antoi niistä tarkkoja määritelmiä, osottaa, ettei yksin se seikka, ettei henkilö työskentele suorassa palkkatyössä, tee hänestä ilman muuta kapitalistia. Niimpä hän «Pääoma»-teoksensa ensimäisessä osassa lausuu m.m. seuraavaa:

«Kapitalistisen tuotannon määrätty kehitysaste vaatii, että kapitalisti voi käyttää kaiken aikansa, jonka hän toimii kapitalistina, s.o. personoituna pääomana, vieraan työn omaksumiseen ja siis sen tarkastamiseen sekä tämän työn tuotteiden myymiseen. Keskiajan ammattikuntalaitos koetti väkivaltaisesti ehkäistä käsityömestarin muuttumista kapitalistiksi siten, että se rajoitti työläisten luvun, jonka yksityinen mestari sai pitää palveluksessaan, hyvin alhaiseen suurimpaan määrään. Rahan tai tavaranomistaja muuttuu vasta silloin todella kapitalistiksi, kun tuotantoon sijoitettu alin summa on paljoa suurempi keskiajan suurinta määrää. Tässä samoin kuin luonnontieteessä, osottautuu oikeaksi Hegelin logiikassaan keksimä laki, että pelkästään määrälliset muutokset vississä kohdassa muuttuvat laatueroituksiksi.»

Marx, jonka teorioista tuplajuulaisetkin pyrkivät ammentamaan teoreettiset tietonsa ja luokkataistelupe-rusteensa (tietysti vain ne, jotka niitä vaivautuvat tutkimaan), siis on antanut koko lailla selvän määritelmän tässäkin suhteessa. Hänen lausuntonsa mukaan, kuten edellä käy selville, vain sellainen henkilö on todella kapitalisti, *joka käyttää kaiken aikansa vieraan työn omaksumiseen, sen tarkistamiseen ja tämän tuotteiden myymiseen.* Toisin sanoen, *joka elää kokonaan toisen työn riistämisestä.* Marxin mukaan siis ei yksityinen ammatin harjoittaja, joka elää omasta työstään, ole kapitalisti. Ei myöskään pikkuviljelijä, joka raataa pellollaan aamuvarhaisesta iltamyöhään, vaikkapa hän käyttäisi siinä rinnalla palkkatyövoimaakin.

Luonnollisestikin tämän kysymyksen käsittely kaipaisi paljonkin laajemmin selostuksen, mutta olkoon edelläoleva osaltaan poistamassa niitä harhakäsityksiä ja erheellisiä määritelmiä, mitä tämän kysymyksen yhteydessä tehdään, joiden johdosta sitten vedetään kokonaan vääriä johtopäätöksiä.

Huomautettakoon kuitenkin tämän yhteydessä, ettei tämä ensinkään kumoa sitä seikkaa, etteikö suurten teollisuuksien palkkatyöväki olisi ja pysyisi työväenliikkeen pää- ja tärkeimpänä tekijänä, koska se, kuten Marx eräässä toisessa kohdin määrittelee, «yksin voi olla todella kumouksellinen luokka.»

Leniinin puhe Kominternin maailmankongressissa

(Jatk. N:roon 144.)

Siirryn nyt yhteiskunnallisiin kerroksiimme. Tärkein on luonnollisesti talonpoikaisto. Vuonna 1921 vallitsi tyytymättömyys talonpoikain suuressa joukossa. Sen jälkeen on meillä ollut nälänhätä, ja tämä merkitsi talonpoikaistolle raskasta koettelemusta. Luonnollisesti kirkuivat tällöin kaikki ulkomaat: No, siinä sen näette, tässä on tulos sosialialistisesta taloudesta. Luonnollisesti huusivat ne: nälänhätä oli kansalaissodan kauhistuttava seuraus. Kaikki tilanhaltijat ja porvaristo, jotka olivat hyökänneet kimppuumme 1918, selittivät asian siten, että nälänhätä oli sosialistisen talouden tulos. Miksi osoittautuu asia tämän tavallisuudesta poikkeavan ja odottamattoman onnettomuuden jälkeen? Sanon itselleni, vastaus on avoinna kaikkien silmille, nimittäin, että talonpoikaisto on yhtenä ainoana vuonna ei ainoastaan selviytynyt nälänhädästä vaan myös niin suorittanut luonnonveronsa, että olemme jo saaneet vastaanottaa satoja miljoonia puutia ja jopa lainkaan, käyttämättä väkivaltakeinoja. Talonpoikaiskapinat, jotka aina vuoteen 1921 tarjosivat yleisen kuvan Venäjällä, ovat lähes kokonaan hävinneet. Voimme huoletta väittää, että talonpoikaisto on tyytyväinen nykyiseen tilaan. Ja me uskomme, että tällainen todistus on paljon tärkeämpi kuin jokin tilastollinen todistus. Talonpoikaisto on tätä nykyä sellaisessa asemassa, ettei meillä ole odotettavissa minkäänlaista liikehtimistä vastaamme. Talonpoikaistolla voi olla meidän valtaamme kohtaan jotakin tyytymättömyyttä ja valitusta, tämä on luonnollisesti mahdollista, mutta joka tapauksessa on koko talonpoikaiston vakava lisääntyvä tyytymättömyys poissa laskuista.

Mitä valmiiden tuotteiden teollisuuteen tulee, niin voin täydellä luottamuksella sanoa: tässä on yleinen nousu havaittavissa. Meillä on yleinen nousu tämän teollisuuden alalla merkittävänä ja sen yhteydessä on havaittavissa selvä työläisten aseman parantuminen niin hyvin Pietarissa kuin Moskovassa. Vähemmän muissa piireissä, koska meillä niissä on vallitsevana raskas teollisuus, ja tässä suhteessa on asianlaita toinen.

Kolmas kysymys on raskas teollisuus. Tässä on minun sanottava, että asema on yhä vieläkin vaikea. Vuodesta 1921 vuoteen 1922 on osoitettavissa heikkoa nousua. Voimme siis toivoa, että lähimmässä tulevaisuudessa on tässä suhteessa tapahtuva parannus. Varat siihen olemme osittain keränneet. Kapitalistisissa maissa vaatisi raskaan teollisuuden aseman parantaminen ehdottomasti satoihin miljooniin nousevan lainan. Muutoin ei parannus olisi mahdollinen. Meillä ei ole tällaisia lainoja ollut, emme ole niitä saaneet. Mitä nyt kirjoitetaan konsessioneista ja muista, ei ole mitään muuta kuin paperia. Siitä huolimatta näemme nyt vaatimatonta alkua, ja edelleen näemme, että kaupankäyntimme on tuottanut meille vissin kapitaalin, 20 miljoonaa kultaruplaa. Tässä on meillä joka tapauksessa alku. Kaupankäyntimme tuottaa meille varat, jotka tarvitsemme raskaan teollisuuden jaloilleen saattamiseksi. Mutta tämä on tulevaisuuden musiikkia. Nyt on raskas teollisuutemme varsin vaikeassa asemassa. Mutta minä luulen että tuolla seikalla on kuitenkin ratkaiseva merkityksensä, nimittäin, että me olemme jo tilaisuudessa jotakin säästämään, ja me tulemme sen tekemään. Me työskentelemme siihen suuntaan, että pienennämme valtiotalouttamme, valtiokoneistoamme. Valtiokoneistostamme tulen myöhemmin puhumaan jonkun sanan. Tiedämme, ettei meillä ilman raskaan teollisuuden vakauttamista ole mitään teollisuutta. Me olemme ylipäänsä ilman sitä itsenäisenä valtiona mennyttä kalua, sen tiedämme. Venäjän ainoa pelastus ei ole ainoastaan hyvä sato talonpojille, ei ainoastaan valmiiden tuotteiden teollisuuden hyvä asema. Tarvitsemme raskasta teollisuuttakin. Tähän tarvitaan useamman vuosikymmenen työ, jos mielitään saada se hyvään kuntoon. Ellei meillä ole raskasta teollisuutta, niin olemme me sivilisoituna maana — en tahdo mainitakaan sosialistisena maana — menneet perikatoon. Määrä, minkä jo olemme keränneet, on vielä vähemmän kuin 20,000,000 kultaruplaa.

Yleiseen luulen tästä voivani vetää sen loppupäätöksen, että uusi talouspolitiikka osoittaa jo lisäystä. On jo saatu todistus siitä, että kykenemme valtiona harjoittamaan kauppaa, pidättämään käsissämme lujimmat maatalouden ja teollisuuden asemat ja menemään eteenpäin.

Viisi vuotta olemme me pitäneet pystyssä työväen valtaa, ja melkein kaikki nämä vuodet sodassa. Tämä on ymmärrettävää sen puolesta, että talonpoikaisto oli yleiseen meidän puolellamme. Se älysi, että valkoisten takana oli tilanhaltijat, joita he vihaavat enemmän kuin mitään muuta maailmassa. Tämä oli kuitenkin varsin vähän, se kun oikeastaan koski vain kysymystä, oliko valta tilanhaltijain vaiko talonpoikain käsissä. Meille se olil liian vähän. He ymmärsivät, että olimme ottaneet vallan työväelle ja että meidän päämääränämme on sosialistisen järjestyksen rakentaminen tämän vallan avulla. Siinä tärkein kysymys meille sosialistisen talouden taloudellisessa valmistelussa. Tätä emme voineet valmistella suorinta tietä vaan on meidän tehtävä se epäsuoraa tietä. Valtiokapitalismi, minkä olemme luoneet, on omalaatuistaan valtiokapitalismia, eikä se vastaan valtiokapitalismin tavanmukaista käsitettä. Meillä on käsissämme kaikki komennuskukkulat, meillä on pohja ja maaperä, ne kuuluvat valtiolle. Tämä on varsin tärkeätä, joskin vastustajat esittävät asian siten, ettei tämä muka merkitse mitään. Mutta tämä on väärä selitys. Pohjan ja maaperän kuuluminen valtiolle on varsin tärkeätä ja on sillä mitä suurin käytännöllinen merkityksensä myös taloudellisen toiminnan mielessä. Olemme jo päässeet siihen, että talonpoikaistomme on tyytyväinen, että teollisuus ja kauppa kohoaa. Meidän valtiokapitalismimme eroaa kirjaimellisesta valtiokapitalismista sen kautta, että meillä proletaarisen valtion käsissä on ei ainoastaan pohja ja maaperä vaan myös kaikki tärkeimmät teollisuuden haarat. Olemme vuokranneet vain pienen osan, pääasiassa pien- ja keskisuuruista teollisuutta, kaikki muu jää meidän käsiimme.

Kaupasta puhuessamme on minun painostettava, että me pyrimme perustamaan ja olemme jo perustaneetkin sekayhtiöitä, sts. yhtiöitä, missä yksi osa kapitaalia on yksityiskapitalistien, ja pelkästään ulkomaisten, toinen osa meidän. Ensiksikin saamme me tästä oppia, ja se on tarpeellista käydessämme kauppaan, ja toiseksi on meillä aina mahdollisuus purkaa yhtiöt, niin että emme täten riskeeraa mitään. On epäilemätöntä, että olemme tehneet suunnattoman joukon tyhmyyksiä ja tulemme vieläkin niitä tekemään. Kukaan ei osaa niitä paremmin arvostella ja tuoda esiin kuin minä. (Iloisuutta).

Miksi teemme näitä tyhmyyksiä? Tämä on ymmärrettävissä: 1. olemme me takapajuinen maa: 2. on sivistyksemme vähin mahdollinen, ja 3. olemme me ilman apua. Ei yksikään sivistynyt valtio auta meitä; päinvastoin ahertelevat ne kaikki meitä vastaan. 4. koskee kysymys valtiokoneistoa. Olemme ottaneet käsiimme vanhan valtiokoneiston. Vuonna 1917, otettuamme vallan käsiimme, jarrutti valtiokoneisto meitä. Tällöin huusimme: Olkaapa hyviä ja tulkaa luoksemme; ja kaikki tulivat. Mutta tämä oli meidän onnettomuutemme. Tosiasiassa tapahtuu varsin usein, että ylhäällä, missä meillä on valtiovalta, tosin koneisto toimii, mutta alhaalla toimii se omavaltaisesti ja toimii niin, että se on meidän toimenpiteitämme vastaan. On varmaa, ettemme tässä saa vähiin aikoihin mitään aikaan. Tässä on meidän aherrettava vuosikausia täydentääksemme koneistoa ja vetääksemme esiin uusia voimia. Me teemme tämän melkoisen nopeassa tahdissa, vieläpä helposti liiankin nopeassa. Neuvostokouluja, työläistiedekuntia on perustettu, useampi satatuhat nuorta ihmistä opiskelee, opiskelee ehkä liiankin nopeasti. Ellemme työskentele liian nopeasti, niin saamme me muutamissa vuosissa joukon nuoria ihmisiä, jotka kykenevät muuttamaan koneiston perustuksiaan myöten.

Meidän vihollistemme meitä mahdollisesti moittiessa ja sanoessa, että itse Lenin on myöntänyt tehdyn suunnattoman määrän tyhmyyksiä, vastannen heille: Kyllä niinkin, mutta tietäkää, että meidän tyhmyytemme ovat vallan toista laatua kuin teidän. Me olemme vasta ikään alkaneet opettelemaan ja me opiskelemme niin systemaattisesti, että olemme varmat tuloksien saavuttamisesta. Mutta kun vastustajamme, sts. kapitalistit, Toisen Internationalen sankarit sanovat mitä tyhmyyksiä me olemme tehneet, niin voin mainita erään kuuluisan venäläisen kirjailijan esittämän esimerkin. Muunnan tätä esimerkkiä hiukan, niin että se kuuluu: Kun bolshevikit tekevät tyhmyyksiä, sanoo bolshevikki: Kaksi kertaa kaksi on viisi. Mutta kun vastustajat, sts. kapitalistit ja Toisen Internationalen sankarit tekeyät tyhmyyksiä, sanovat he: Kaksi kertaa kaksi on steariinikynttilä. Tätä ei ole vaikea todistaa. Ottakaamme esim. Koltshakin kanssa tehty sopimus, Amerikan, Englannin, Ranskan ja Jaappanin allekirjoittama sopimus. Löytyykö sivistyneempiä ja voimallisempia valtioita maailmassa? Ja ne lupautuivat auttamaan Koltshakkia. Se oli fiasko sellainen, että sitä on mahdoton ihmisjärjellä käsittää. Ja nyt toinen esimerkki, Versailles'n rauha. Mitä ovat sivilisoidut vallat tehneet? Miten voivat ne löytää ulospääsytien tästä sekamelskasta, tästä ristiriitaisuudesta? Luulen, ettei ole mitään liioiteltua siinä, jos toistan, ettei meidän tyhmyytemme ole verrattavissa niihin, joita kapitalistinen maailma ja Toinen Internationale yhdessä tekevät. Siitä syystä olen sitä mieltä, että maailmanvallankumouksen näköranta on hyvä. Ja yhdellä ehdolla luulen sen tulevan vieläkin paremmaksi.

Ehdoista joku sana: Vuonna 1921 olemme me kolmannessa kongressissa hyväksyneet päätöslauselman kommunistipuolueiden organisatoorisesta rakentamisesta ja niiden työn metoodeista ja sisällöstä. Päätöslauselma on erinomainen. Mutta se on täydellisesti venäläinen, sts. luontunut kokonaan venäläisestä pohjasta. Tämä on päätöslauselman hyvä puoli mutta myös sen paha puoli, koska sitä ei voi lukea tuskin kukaan ei-venäläinen. 1. on se liian pitkä, siinä on 50 taikka vielä useampiakin pykäliä; 2. kun sitä luetaan sivumennen, ei yksikään ei-venäläinen voi sitä ymmärtää, koska se on liiaksi venäläinen. Se on venäläisen hengen läpikotaisin syövyttämä. Ja 3., jos joku ei-venäläinen sen sattumalta ymmärtäisikin, niin ei hän voisi sitä täyttää. Emme ole älynneet miten esittäisimme venäläiset kokemuksemme ei-venäläisille. Mutta ellemme me tähän kykene, emme me liioin tule pääsemään eteenpäin. Luulen, että tärkeintä meille kaikille, niin hyvin venäläisille kuin muille, on, että me nyt, viisi vuotta elettyämme Venäjän vallankumousta, olemme tilaisuudessa oppimaan. En tiedä, kuinka kapitalistiset vallat varaavat meille tilaisuuden rauhassa opiskella. Mutta meidän on käytettävä jokainen hetki, minkä olemme vapautetut sotilaallisesta toiminnasta, sodasta, oppiaksemme. Me venäläisetkin näet opimme.

Koko puolue, ympäristö yleensä ja kaikki kerrokset Venäjällä osoittavat pyrkimystä sivistyäkseen. Kiistellään siitä, onko kysymyksessä porvarillinen vaiko proletaarinen kulttuuri. En tiedä tarkkaan miten ratkaista tämä. Mutta joka tapauksessa sanon: Meidän on ennen kaikkea tarvis lukea ja kirjoittaa ja ymmärtää hyvin luettu. Ulkomaalaiset eivät tätä enää tarvitse. He tarvitsevat jotakin korkeampaa. Mutta tähän kuuluu kaikki se mitä me olemme kirjoittaneet kommunistipuolueiden organisatoorisesta rakentamisesta. Sen ovat ulkomaalaiset toverit allekirjoittaneet lukematta, ymmärtämättä. Sen oppiminen on heidän asetettava ensimmäiseksi tehtäväkseen. Miten se käy päinsä? Ehkäpä tulevat esim. Italian fascistit tekemään meille tässä suhteessa hyvän palveluksen selittämällä italialaisille, etteivät nämä, ole vielä niin sivistyneitä, ettei mustia joukkoja esiintyisi heidän maassaan. Olen vakuutettu, että meidän on tässä mielessä sanottava ei ainoastaan venäläisille vaan myös muille tovereille, että alkavana ajanjaksona on tärkeintä oppiminen. Me opiskelemme yleisessä mielessä. Heidän on opiskeltava aivan erikoisessa mielessä oikein ymmärtääkseen vallankumouksellisen työskentelyn organisationin, rakenteen, m din ja sisällön. Jos tämä tapa niin olen vakuutettu, että manvallankumouksen näköran ei ainoastaan hyvä vaan kerra erinomainen. (Myrskyisiä, kestäviä hyvähuutoja, ja: El toverimme Lenin!)

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Smk. 35:00 Canadan dollarist

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

LÄHETYSKULUT: 40c lähetyksistä alle $30; 50c lähetyks. $30—40; 60c lähetyks. $40—$60; 75c lähet. $60—$100. Yli sadan dollarin 25c sadalta dollarilta lisää. — Sähkösanomalähetyksille $3.50 lisämaksu.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 957 Broadview Ave.

Pilettejä Suomeen ja Suomesta tänne.

Tiedustelkaa hintoja y. m.
Suurimpien valtamerilinjojen valtuutettu asiamies.

VAPAUS,
BOX 69, SUDBURY, ONT.

Pilettiliike tehtävä J. V. Konnaston nimessä.

Kirjeitä Kuzbakse

Nyt viimeaikoina on aivan järjestyksessä ollut uutisia R ta y.m. tulleita, joissa on ker että kuinka kauheiden kärsim alaisina täältä Amerikasta me työläiset joutuvat Kuzbakssa maan ja että täältä on työläisiä rattu sinne lähtemään valheel tiedonannoilla. Tämän asian t ta puolen annamme taaskin Kuzbasessa olevien työläisten sä, pidämme näitä tietoja k kin kaikista luotettavimpina.

«Kemerovo, Siperia 8-23.
David Laine,
Brooklyn, N. Y.

K. T. — Ensiksi lausun ter täältä työn tasavallasta ja k ta Siperiasta. Kesä tällä on nyt niin nopeasti että ei ole kerinnyt kirjoittelemaan juur nellekään. Menneet — suurka gin pulinat ovat kokonaan tuneet, sillä on ollut paljon ämpää ajatella asioita etee Katsos, me olemme lähteneet ne rakentamaan työn yhteisk ja kaikkien työläisten yhteist vinvointia kehittämään ja pir köön jos me emme sitä täällä vuta, niin sitte se vika on itsessämme.

Kyllä tänne matkaan on ly tynyt hyvin harmaankirjavaa koa, joten meillä täällä on kova työ pitää heitä aisoissa kuitenkin jo olemme taas va pohjalla. **Tulevaisuus on m** Nyt niitä tällä viikolla lähtee ampia Kristuksen nahan peh jiä takaisin Pietariin ja sieltä tävät päästä takaisin Yhdys hin. Taitaa kyllä olla monta kaa matkassa ennenkuin alkaa rikan rannat näkyä. Ne rauka laskeneet väärin silloin kun livat tänne. Kaikilla heillä ol nööripaperit taskussa, vaan in **ritaitoa ei kellään.** He olisivat lä kyllä olleet jos olisimme vaan ruokkineet ja antaneet dän makailla joen rannassa pitkät, mutta me vaadimme työhön ruokansa edestä ja siit riita.

Muuten täällä alkaa mennä hyvään suuntaan. Saimme nelj joukon mukana hyvän kolik insinöörin, joka alkaa johtaa tätä tuotantoa täällä. Sillä n olevan hyvä järjestelykyky sa asioissa ja näyttää ymmä täydellisesti sen mitä varten on tultu. Työ suhteista voin m että vähän joka alalla nykyä tehdään työtä. Kaksi saha käypi kolmella vuorolla, toise kaavat taloja pystyyn, nyt on rakenteella talo johon m asumaan 100 perhettä, siihe lee suuri ruokailuhuone k neen, kellareineen ja varastoh neen. Pienempiä asuntoja (4 heen) laitetaan kaivostyöläisi kelle kaivantoa. Kemiallista t ta myös laitellaan kuntoon, sieltä puuttuu vielä jonkun koneistoa, emme tiedä koska saamme. Farmilla on yksi osa histä työssä, sieltä saamme pe ta ja yhtä ja toista kesävilj tänä kesänä ja ensi kesäksi o vetty nyt jo 80 hehtaaria rui tänään sinne meni lisää sie vaan en tiedä kuinka paljon. kesäksi on kynnetty 100 heh ala peltoa vehnää y.m. vart neljä traktoria ajaa kahdella rolla (16 tuntia päivässä) mustaksi, niin että ainakin 100 hehtaarin alan kerkiävät mustata ennen talven tuloa. on aivan tasasta pehmeää m aivan musta multa, mullan p

vaihtelee 2 jalasta 5 jalkaan. Yksi osa miehiä meni ylös Kuznetsiin valmistelemaan talveksi kämppiä metsämiehille, joita lähtee metsään talven tullen. Kesä on ollut hyvin kaunis ja lämmin. Kaikki vilja on kasvanut erinomaisesti, niin että ei täällä nälkä hätyytä kun vaan tekee työtä. Vähätöisetkin täällä sentään jotenkin pärjää, vaan ei uppolaiskat, eikä toisen työllä ratsastelevat, niille tämä on kauhea maa. Muuten se «Kuzbas» kirjanen on koko hyvin paikalleen kirjoitettu, ei juuri paremmin sitä ole voinut toimittaa. Kivihiili täällä on erinomaista ja sitä on täällä paljon. Nyt kun itse on päästy kaivokseen tarkastelemaan, niin sieltä kuuluu ihmeitä maailmalle — ajattele yksi hiilikerros on kuusikymmentä (60) jalkaa paksu. Voit luulla että kun on näin mätäkuun loppu, että pistän mätäkuun uutisia, niin ei kuitenkaan ole, vaan selvä todellisuus. Siitä kyllä lohkee hiiltä amerikalaisella systeemillä kun päästään siihen käsiksi. Tulisi vaan lisää työläisiä sieltä, niin kyllä täällä pian alkuun päästäisi. Vaan näyttää se tulo sieltä olevan hyvin hidasta. Ne joilla ei ole rahaa eivät pääse, sillä kyytikustannukset ja yleiset tarpeet vaativat sitä. Ja ne taas joilla on rahaa, luottavat niihin rahoihinsa ja eivätkä raski niistä luopua. Täällä ei kyllä tarvitse rahaa, ei ole sähkö eikä kaasupillin maksuja, eikä tarvitse olla rahaa koussa launtriin mennessä eikä ruokapöytään ostuessa. Teatteriin saa mennä joka lauantai ja sunnuntai ilta jos haluaa, järjestö maksaa tiketit. Kirjeitä jos kirjoittaa paljon tai vähän, järjestö maksaa postikulut. Täällä on kaksi ruokalaa, yksi kummallakin puolen jokea. Naiset tekevät työtä viisi tuntia päivässä, miehet 8 tuntia maanpäällä ja kaivoksessa 6 tuntia kuivassa ja neljä tuntia märässä paikassa. Yksi hyvä sauna kummallakin puolen jokea, kolmas kaivoksen luona kaivosmiehille. Yksi teatteri kummallakin puolen jokea (ei kuitenkaan näytellä molemmissa yhtä aikaa). Näyttelijöistä on suuri osa ammattilaisia. Yksi soittokunta, jossa on nykyään 18 miestä.

En ainakaan minä osaa moittia täällä oloa vähääkään ja sehän paranee aina sen jälkeen mitä pikemmin voidaan asiat järjestää. Ruokakin paranee, kuin saadaan tuoretta viljaa.

Tuhannet kiitokset siitä sanomalehtipaketista jonka lähetit, se oli meille enemmän arvoinen kuin joku summa rahaa, vastasi tarkoitustaan enemmän kuin kymmenen kirjettä. Se on ollutkin meillä suurin ikävyys kun emme ole saaneet muuta kuin suuremmat uutiset. Sillä meillä on täällä langaton sähkölennätinlaitos ja sen kautta olemme suurmaailman kanssa yhteydessä.

Toverillisesti tervehtäen,
Emil Kaivola.»

*

«Komerovo, Siperia, lokak.
25 p., 1922.

M. Mulari,
New York, N. Y.

K. T. — Toista viikkoa sitten sain sinula kirjeen ja nyt siihen vastaan

Kysyit että onko erimielisyyttä keskuudessamme ja mistä se johtuu. Erimielisyyttä on hiukan ollut ja se on johtunut siitä että tänne joukkoon on päässyt tulemaan sellaista ainesta joka ei ole tänne lähtenyt työtä tekemään, vaan joissakin muissa tarkoituksissa ja sitten se joukko joka tekee työtä ei salli laiskoja vetelehtijöitä. Toisia on jotka kieltäytyvät tekemästä työtä jos ei se ole juuri heidän ammattinsa alaa. Laiskuutta ja järjestelyn puutetta on paljon. Siinä on kyllä omaa velttouttamme että on laiskureita. Siitä on mukistu, mutta ei juuri mitään tehty sen poistamiseksi. Nyt tulee kai pian käytäntöön ruoka- tai työkorttisysteemi ja se varmaan tulee tepsimään. Se on: jos ei ole määrättyä määrää työtuntia viikossa, niin ei tule ruokaa myöskään ja uskomme sen auttavan. Skandinavialaiset ovat parhaita työläisiä. Suomalaiset ja ruotsalaiset ovat 100 pros. työssä. Meitä «finniä» haukkuvat laiskurit kansallisiksi ja se johtuu siitä että meitä on kansallisuuteen eniten täällä ja kaikista kovemmin hätyytämme laiskureita. Ei me perusta siitä jos me tulemme nimitetyksi kansallisiksi tai miksi tahansa sen perusteella että teemme työtä ja vaadimme toisilta myöskin sitä. Ei Kuzbasta eikä Neuvosto-Venäjän teollisuutta nosteta ylös kansainvälisellä laiskuudella.

Alkää kieltäkö kenenkään tuomasta tänne koneita eikä mitään mitä vaan voipi tuoda. Sieltä olisi esim. eräs tov. Laitinen tuonut veneen moottorin, vaan oli kielletty ja se olisi ollut täällä kovin tarpeeseen. Joen yli kulku on vaikeaa. Suurella soutamisella täytyy mennä yli virtaavan leveän joen. Siihen nyt suunnitellaan rakennettavaksi siltaa ja ehkä aletaan rakentamaan talven tultua, vaan se ottaa jonkun verran aikaa ennenkuin se valmistuu. Älkää myöskään lähettäkö tänne enää kannutettua lihaa eikä perunoita. Niitä täällä on runsaasti. Sokeria, kahvia, teetä, hedelmiä ja saippuaa, niillä voipi täällä vaihtaa kaikenlaisia tuotteita mitä meillä ei vielä ole omastatakaa.

Maanviljelys täällä menestyy hyvin, sillä maa on hyvää ja kaikki kasvit valmistuu nopeasti. Ei näyttänyt yhtään sinne päinkään että «halla panisi» mitään viljalajia. Me saamme kai toista tuhatta eekkeriä syyskylvöjen kanssa ensi kesänä kylvöön. Maata on kuulemma kääntynyt nurin jo niin pitkältä kuin silmä kantaa. Minä en ole käynyt farmilla ollenkaan, siellä on noin 20 tai 25 henkeä työssä.

Kolituotanto on kohonnut nelikertaisesti. Venäläiset eivät ole juuri nimeksikään ampumalla irroittaneet kolia ja meidän miehemme ovat, siitä siis tulos.

Huomenna lähtee insinööri Mahler ja hänen apulaisensa Kisler Saksaan hankkimaan koneita kemialliseen tehtaaseen. Mahler on toivorikkaalla mielellä. Vakuuttaa viiden kk. kuluttua kemiallisen tehtaan käyvän. Kaipa se ottaa sentään pitemmän aikaa. Se kemiallinen tehdas on mahtava laitos.

Ensi kesänä täällä laitetaan kadut, viemärit, vesi- ja kaasujohdot taloihin. Yleensä täytyy tehdä koko suursiivous. Kaitpa siinä on vähän työtä saada lehmät ja siat ulos kaupungista, vaan eiköhän siihen ala väestö sentään tottua, kun tuodaan maito aamusin oven taakse.

Talvi vaan ei näytä tulevan vaikka nyt jo on lokakuun 25 päivä. Jos oltaisiin New Yorkissa niin sanottaisiin että on kaunis syksy, vaan täällä tulee «kuraa» kohta kuten Dakotassa kun vähänkin vaan sataa. Ei tämä syksy täällä näytä kauheammalta kuin muuallakaan maailmassa. Eikä meitä talven kylmyys peloita. Kolia saamme vapaasti polttaa niin paljon kuin haluamme. Ja meille on jo annettu isot lammasnahkalakit ja turkit ja tossut vielä saamme. Voit kaikille vaan sanoa että olemme reippaalla ja toivorikkaalla mielellä (vailla pettymyksiä). Me emme ole pettyneet täällä missään muussa kuin siinä, että emme luulleet elämämme näinkään hyväksi sieltä tänne lähtiessä ja koko Venäjän tilanteen arvelimme huonommaksi. Tämä idän jättiläinen **nousee varmana.** Kyllä kannattaa kommunismin puolesta taistella.

Toverillisesti tervehtäen,
Alex Nummi.

P. S. — Täältä on lähtenyt pois joitakin laiskureita tarkoituksella päästä sinne Amerikaan takaisin ja ne kun tulevat sinne niin on luonnollista että virittävät parjaustulvan Kuzbasta ja Venäjää vastaan, mutta älkää lainatko niille mitään huomiota, sillä ne ovat «tulsuja» kapitalistisen herran kädessä. Sama.»

Kirjallisuus

Uusiaikaista kirjallisuutta

Joitakin kuukausia sitten laskettiin Vapauden kirjapainosta ulos pienehkö Venäjän nykyisiä oloja sekä tapahtumia kuvaava kirja, ilmeltä **Punanen vaara.** Tuo kirja on tavallaan ihmeellinen kuvaus Neuvosto-Venäjältä, kuvaus, jossa sen kirjottaja, amerikalaisen sanomalehtimiehen tunnetulla lennokkuudella tuo lukijan silmien eteen suuren joukon tosiasioita, joita voi katsella melkein kuin liikkuvissa kuvissa katsellaan filmiesitystä, jossa kuvat ja tapahtumat suurella nopeudella rientävät ohitse.

Kirjottaja ensinnä kuvailee menoansa taistelulinjojen lävitse ja sitä ystävällistä mielenkiintoa, jolla hänet otettiin vastaan, vaikkakin häntä samalla kertaa vahvasti epäiltiin. Sitten seuraa mukaansa tempaavia kertomuksia Puolan rintamalta, tutustumista kansan komissarioihin, sotamiehiin ja upseeriston sydämellisistä ja silti sotasääntöjä kunnioittavista suhteista, miten alemmat upseerit ja miehistö voivat tungeilla korkeampien upseerien konttoreihin ilman suurempia seremonioitta ja alkaa äänekkään puhelun ilman pienintäkään ylemmyyden osotusta tai arvoerotusta ja miten sitten äkkiä tulee ehkä telefoonisoitto, jolla päällikkö saa tiedon tärkeästä muutoksesta rintamalla, ja miten tällöin rivakka määräys saa huoneen hiljaiseksi, kortit, tammilaudat ja viulut työnnetään syrjään ja miehet kulkevat paikoilleen; heillä näyttää olevan tuokiossa herännyt tietoisuus arvoeroavaisuudesta, joka on toveruuden välillä kasarmissa ja virkatehtävien välillä rintamalla.

Myöhemmin on kirjassa liikuttavia kertomuksia armeijan moraalista ja siitä eroavaisuudesta mikä on porvarillisen ja sosialistisen armeijan moraalitason välillä. On kertomuksia miten huonosti ruokittuna ja suurien puutteiden kanssa taistellen punainainen armeija on kukenut voitosta voittoon. Kirjottaja väittää että mikään toinen europalainen armeija ei olisi voinut kestää sitä minkä punainen armeija on kestänyt. Koko ravinnon on muodostanut vain musta tee ja musta leipä ja — laulu. «Heidän laulunrakkautensa on hämmästyttävä — kaikkien laulujen, mutta etupäässä Internationalen. He marssivat rintamalle laulaen, he ontuvat taisteluista takaisin laulaen, he laulavat junissa, kasarmeissa ja syömäpaikoillaan; he laulavat pelatessaan tammea ja he laulavat laastessaan tallia; he heräävät yöllä ja laulavat. Olen heidän kuullut siten ekevän.

Koulu ja kasvatusoloista on tuossa kirjassa monta numeroitten kanssa valaistua selostusta. On keskusteluja Gorkin, Leninin ym. huomattavien henkilöiden kanssa. Uudestirakentamistyöstä on numerollisia tietoja. Eri tuotantooloista, kuten maanviljelys-, metalli-, metsä jne. on, sekä numerollisia tilastoja että selostavia kertomuksia. Viimeisenä on kirjassa luku: «Kuka on Lenin».

Lyhyesti sanoen on tässä kirjassa selostuksia melkeinpä kaikilta huomattavimmilta aloilta ja huomattavimmista asioista Neuvosto-Venäjältä. Ei voi käsittää niksi ei joku ihminen hankkisi tätä kirjaa itselleen ja tutustuisi siihen perin pohjin. Kirjan hinta on ainoastaan 25c Asiamiehille annetaan tavallinen alennus.

Lukija.

Eri paikkakunnilta

SAWYER, SASK.

Vastinetta I. Westerin Vapauden No. 138 olleeseen sepustukseen.

Koska I. Wester niin pahasti mustaa kaikki Coteaun Hillin s. s. osaston jäsenet ja tahtoo muilla seuduilla asuville näyttää, että täällä ei ole muuta jäsentä koko osastossa joka voi käyttää järkeä kuin hän yksin, ja koska hän vielä latelee niin kovin ilmeisiä valeita, niin lienee paikallaan että annan vähän selvitystä, sillä osastossamme on paljon jäseniä jotka ovat rehellisesti taistelleet ja toimineet työväen riveissä jo parikymmentä vuotta, niin on mielestäni hävytöntä maalata nyt ne tuollaisiksi pöpöiksi kuin L. Wester ne nyt maalaa.

Muutoin olen sitä mieltä, että tämänlaiset kotoiset asiat ratkaistaisiin kotona, mutta kun meidät L. W. on lehdessä tervannut, niin meidän täytyy lehdessä puhdistautua.

Alotan vastaukseni vuodelta 1914 jolloin meillä oli ensikerta haalin rakentamishomma esillä ja vakuutan sinulle Westeri, että en puhu yhtään sanaa valetta, sillä saan sanoilleni paljo todistuksia.

Meillä oli kokous Viktor Ojan kämpässä, jossa piti haalin rakentaminen lopullisesti päättää ja määrätä paikka mihin se rakennetaan, eteläkontrilla oli silloin vähän asujia ja muutamia jäseniä, mutta ne eivät suostuneet ottamaan osaa haalin rakentamiseen jos se rakennetaan keskelle pohjois-kontria, niin sinä pidit puheen kokouksessa ja m.m. sanoit: «Meidän on niin paljon kuin mahdollista vältettävä eripuraisuutta paikasta, kun meitä on näin pieni joukko, niin meidän on päätettävä paikka sinne johon vähemmistökin suostuu tulemaan mukaan, sillä kaikille meille on selvää, että meidän olisi haali saatava. «Ja minulle juttelit jälkeen kokouksen, että jos meitä olisi vähän enemmän ja oltaisiin vähän paremmalla taloudellisella puolen, niin rakennettaisiin se haali ilman eteläläisiä.

Kuinka nämä puheet soveltuvat yhteen sen kohdan kanssa sepustusta, jossa sanot että olet aina koettanut vastustaa haalin rakentamista ja pitänyt yllä erimielisyyttä paikan valinnassa. Jos olet rehellinen, niin totta kai häpeästä edes punastut kun muistelet entisyyttä ja vertaat sitä sepustukseesi. Ja se mitä sanoit että «paikasta ei päästy yksimielisyyteen pelasti silloin osaston», on sinulta tahallinen vale, sillä sen näyttää silloiset osaston pöytäkirjat, että paikasta päästiin yksimielisyyteen jota yksimielisyyttä sinäkin niin innolla lietsoit. Mutta kun turve-kämpissä alkoi seinät nojailla, niin aloimme epäillä että tuskin haalin seinätkään pysyy pystyssä jos ne tehdään turpeista ja siinä oli syy miksi haalin rakentaminen silloin siirrettiin siksi kunnes se voidaan rakentaa laudoista ja v. 1921 se sitten otettiin ensikerran esille osaston kokouksess. Mutta silloin pani vielä moni (minä niiden mukana) vastaan, vaan Wester ei sanallakaan vastustanut silloinkaan. Hänet esitettiin rakennuskomiteaan ja hän vastustamatta otti sen toimen vastaan. Tosin hän ei siinä mitään toiminut, mutta hän ei tätpaa toimia missään muussakaan komiteassa. Niin osaston jäsenistö ei tiennyt pitää sitä minään vastustamisen ilmauksena hänen puoleltaan, mutta asia kumminkin jätettiin seuraavaan syksyyn ja nyt tänä syksynä alettiin pitää markkinailtamia heti elonkorjuun jälkeen ja ilmoitettiin aina, että tulot käytetään haalin rakentamiseen ja sendullamme asuvat muut kansallisuudet uhrasivat kilvan suomalaisten mukana ja ovat niin innostuneita, että aina kun niitä näkee niin ne kyselevät, että koska on tanssit tai päsketti-iltamat haalirahaston hyväksi. Rahaa kun näin näytti tulevan etupäässä kielisiltä, niin komitea kutsui ylimääräisen kokouksen johon muiden mukana tuli Westerkin. Siellä kaikki puheenvuoron käyttäjät kannattivat haalin rakennusta ja toivat esille, että se kielinen on luvannut lahjottaa $5, toinen $10, kolmas $25, ja niin päätettiin että kun saadaan $600.00 rahaa kokoon ilman lainoja, niin aletaan sitten hommaamaan haalia ja pääös oli yksimielinen. Wester ei sanallakaan vastustanut ja sitten kahdessa seuraavassa kokouksessa kun keskusteltiin haalin paikasta ja joissa W. oli saapuvilla kummassakin, vaikka hänen tapansa ei ole käydä kokouksissa, jos ne eivät ole lähellä, niin näissäkään W. ei vastustanut haalin rakentamista, vaan yritti puhua puolen päivää siitä kuinka olisi edullista rakentaa haali Gopher Hillin koululle. Ja silloin yleisö jo kyllääntyi kuuntelemaan yhtä ja samaa koko päivän. Koskaan muulloin ei ole sinua yritetty topata keskellä puheenvuoron, miksi et silloin vastustanut haalin rakentamista edes, että ei olisi tarvinnut puhua yhtä ja samaa joka puheen vuorossa ja kyllläännyttää yleisöä, mutta sinä et sanallakaan vastustanut haalin rakentamista ennenkuin päätettiin paikka mihin haali rakennetaan ja kun jäsenistön suuri enemmistö äänesti paikaksi toisen paikan kuin sinä tahdoit, niin silloin heräsi sinun pyhä vihasi ja seuraavissa iltamissa pidit puheen jossa julkisesti vastustit koko haalin rakentamista ja niinollen teit haittaa rakennusrahaston keräykselle, jota nyt paraillaan kerätään, ja sen luokkapetturin kanssa, jota tytöt on käännelleet mikä minnekin ja lopuksi tehneet hihhulin ja jonka olit ohjelman kerääjänä hommannut sinne puhumaan, uhkasitte jollain rompan komppa-seuran perustamisella, joka sitten koululla pitää tanssia, sinne kun muka ulee tytöt, niin ei mene haalille muita kuin vanhat ämmät ja äijät, kuten sananne kuuluivat. Todistaako tämä sinusta rehellistä luokkataistelijaa. Meidän mielestä se oli sinulta lievemmin sanoen halpamaista. Me tiedettiin kyllä haalihommaan ryhtyessämme että tulemme kohtaamaan vastustusta vanhoillisten taholta, mutta kun tällaista ilmenee meidän omasta rivistämme, niin mitä, herraparatkoon, voimme odottaa vastustajiltamme. Vielä sanon sinulle W. että jos olet vastustanut haalin rakentamista ja vedonnut järkeen, niin missä olet sen tehnyt ja kenelle? kun ei sitä kukaan sano kuulleensa. Sinun on täytynyt siitä puhua (jos olet puhunut) kotona kellarissa.

Ja mitä tulee siihen juoppojen sietämiseen iltamissa, niin niitähän oli siellä teidän koulun hyväksi pidetyissä iltamissa enempi kuin niitä on ollut osaston iltamissa. Ja tiesithän sen jo sepustusta laatiessasi, että niitä ei osasto siedä kun olit kokouksessa kun siellä tehtiin jyrkkä päätös, että jokainen joka huomataan olevan juovuksissa osaston iltamissa, niin se ajetaan ulos ja syytetään porvarillisessa oikeudessa.

Sitten W. ennustelee että seutumme muunkielinen väestö alkaa vieromaan suomalaista haalia sitten kun se saadaan valmiiksi ja mielestään on jo varma niiden antamasta nimestäkin. Mutta W. hyvin tietää, että koko seutumme väestö, kansallisuuksiin katsomatta, on jo kauan aikaa tiennyt sen, että melkein kaikki suomalaiset täällä ovat sosialisteja, mutta eivät he silti ole koskaan pelänneet suomalaista seuraa. Ja kun osastolla on vaan pienetkin huvitilaisuudet, niin ne tulevat aina joukolla sinne, että monasti on muuta kieltä puhuvia enempi kuin suomalaisia. Ja nyt kun osastolla on kolme keräyslistaa ulkona, niin yhteen ainoaan listaan olivat antaneet $120 aivan toiskieliset ja luullakseni ne ovat antaneet jonkunverran toisiinkin listoihin. Mikä olisi sitten se taikavoima joka saisi ne pelkäämään haalia sitten kun se tulee valmiiksi, kun he näin runsaalla kädellä avustavat sen laittamista, vaikka he hyvin tietävät että siitä tulee sosialistihaali. Wn ennustusta tässä suhteessa ei voi pitää muuna kuin että se on jonkinlainen sairaloisten aivojen tuote tai sitten keksitty jotain vissiä tarkoitusperää varten.

Nyt kun vastaukseni on venynyt näin pitkäksi, niin selvitän ensimäisessä paikkakuntauutisessa niitä syitä mitkä pakottivat Coteau Hillin s. s. osaston alkamaan haalin rakentamishomman ja tarkastelen myös sitä W:n voitto- ja tappiotiliä ja lopuksi pyydän W:tä, että jos olen sinun mielestäsi puhunut tässä jotain liikaa tai valetta, niin selvitellään se osaston kokouksessa, silllä täällähän meillä on todistajia jotka tietävät nämä asiat. — Leo Kallio.

*

Sikäläisten toverien on nyt, kun sana on sanottu kummaltakin puolen, selvitettävä tämä juttu keskenään. — Toim.

WHITE LAKE, B. C.

T.k. 3 p. oli osastollamme varsinainen kokous, jossa valittiin virkailijat tulevalle vuosipuoliskolle. Valituksi tulivat kaikki entiset.

Osastomme valitsema piirijärjestön jäsen ilmoitti, että he tulevat pitämään iltamat täällä W. Lakeu koululla lähimmässä tulevaisuudessa. Tulot lankeavat piirijärjestön hyväksi.

Talvi täällä tekee tuloaan. Lunta on jo satanut pari kertaa, ei tosin vielä reki luista, vaan ei paljon muutenkaan.

Sinulle, jolle osastomme pani toimeen rahankeräyksen kautta Canadan viime kevättalvella, tuottaen mainittu keräys yli kolmesataa dollaria, joilla rahoilla pääsit luonnonparantolaan ja sieltä palasit taasen paikkakunnallemme paljon terveem pänä. Olet unohtanut kokonaan velvollisuutesi osastoamme ja yleensä työväenliikettä kohtaan. Olet ollut jo noin pari kuuta täällä, vaan et ole suvainnut käydä osastomme kokouksissa kertaakaan, puhumattakaan jäsenmaksujesi suorituksesta. Kerrassaan hävytön menettely mieheltä, joka Vapaus-lehdenkin palgtoilla itseänsä puustasi keräyksen aikana ja kirjeellisesti keräyskomitealle kehuit jo olleesi puoluemies silloin kun Suomen Työmies ilmestyi vielä viisipalstaisena.

Toveruudella ?

MANYBERRIES, ALTA.

Kahden hengen sovietin perustivat täällä Jalmar Johnson ja Signe Silander. Heidän häätanssinsa oli osaston haalilla. Onneksi heidän alkavalle yhteistyölleen.

Nyt vihdoinkin me tällä kontrilla olemme päässeet suurmaailman kanssa yhteen, kun rautatiekiskot yhdistettiin idästä ja lännestä yhteen. Kiirettä siellä kuuluu olevan, koska Mindan suurfarmarit siellä hikitaloissa työtelivät. Tähän Manyberriin tulee divisionapaikka.

Viljantulo tällä paikkakunnalla oli 17—18 bushelin eekkeriltä, vaan ei farmari siitä mitään hyödy. Vaikka tulisi 70 bushelia eekkeriltä, niin kauan kuin kapitalistinen hallitus suojelee kaikenlaisia keinottelijoita, niin kauan ei maanviljelijä saa työstään hänelle kuuluvaa osuutta. Silloin kun on kaikilla työtä ja ruokaa, silloin saisimme itse nauttia työmme tulokset.

Osaston toiminta on ollut jonkun verran laimeata kiireitten syystöitten takia, vaan toivon että se taas elpyy.

Mrs. E. Mäki on leikattu maksakivien takia, Mrs. A. Nummi on leikattu umpisuolen takia, Mr. Arvi W. Johnson umpisuolesta. Leikatut voivat kaikinpuolin hyvin.

Iloista joulua toivotan kaikille vapaustaistelijoille.

Akan poika.

TYÖLÄISPUOLUEEN S. S. JÄRJESTÖN ORGANISEERAAJAN

A. Hautamäen

MATKAOHJELMA

Joulukuulla:
Quibell 19 ja 20 p.
Rorketon ja Meadow Portage 23, 24, 25 ja 26 p.
New Finland 29, 30 ja 31 p.

Tammikuulla:
New Finland 1 p.
Cateau Hill 3, 4 ja 5 p.
Rock Point 6 ja 7 p.
Lake Cateau 8, 9 ja 10 p.
Nummola 12, 13 ja 14 p.
Minda 16, 17 ja 18 p.
Carmangay ja Barons 20 ja 21 p.
Coleman ja Blairmore 23, 24 ja 25 p.
Bowie 26 ja 27 p.
Salmon Arm 28 ja 29 p.
White Lake ja Carlin 30 ja 31 p

Ohjelmaa jatketaan myöhemmin.

Osastojen on ilmoitettava tilaisuuksista mahdollisimman hyvin ja paikkakunnilla missä ei ole osastoa tai on toiminta lamaannuksissa, pyydämme tovereita ottamaan ylläesitetyt päivät huomioon järjestäen ja ilmoittaen tilaisuudet, sillä siten vain voidaan koota työläiset joukkoina kuulemaan ja saada matka onnistuneeksi.

Puhetilaisuuksien yhteydessä tulee antaa tilaisuus keskusteluun puheen johdosta ja organiseeraajan tehdä asianmukaisia selityksiä.

Organiseeraajan on neuvoteltava osastojen agitatsionikomiteain ja johtokuntien kanssa toiminnan järjestämiseen nähden yleensä. Siellä missä ei ole osastoja tulee neuvotella paikkakunnan toimintakykyisempien toverien kanssa koettaen saada osaston pystyyn, tai ainakin saada yhteistoiminnan keskusvirasto kanssa ja työskentelyn toiminnan laajentamiseksi.

Organiseeraajalla on myöskin nykyaikaista työväen kirjallisuutta myytävänä, ja välittää hän lehtien tilauksia, joista prosentti lankeaa järjestölle.

Toverillisesti,
A. T. HILL, siht.

Kommunistiset vaalimenestykset Ruotsissa

Tukholma 30-11. — Ruotsin kommunistipuolueen vaalimenestykset kunnallisissa vaaleissa ovat edelleen jatkuneet. Äskettäin ilmoitimme puolueen valloittaneen 143 uutta edustajapaikkaa. Nyt on tämä luku kohonnut jo 262, ja jos menestys on edelleen yhtä huomattava, kohonnee luku paljon korkeammalle. Monin seuduin missä kommunistipuolueella ei tähän asti ole ollut lainkaan edustusta, on se saanut läpi 4—5, jopa 6—7 paikkaa, ja missä sillä on ennestään ollut yksi tai kaksi paikkaa, on se säännöllisesti valloittanut toisen saman verran lisää.

Italian kommunistit toiminnassa

Milano, 1-12. — Milanossa on pidetty kommunistien ja sosialidemokraattien yhteinen kokous yhteistaman luomiseksi tulevissa kunnallisvaaleissa. Kokous päätti asettaa yhteisen komitean, joka tulee johtamaan vaalitoimintaa sekä organisoimaan tukea lahtarijoukkojen hyökkäyksiä vastaan.

Monilta tahoilta saapuu tietoja näiden uusista hyökkäyksistä työläisten laitoksia vastaan. Näin porvariston rosvojoukot ovat ryöstäneet monia kansantaloja ja työväenhuoneustoja.

Kommunistiviha poistaa perustuslailliset takeet Ranskassa

Berlini, 1-12. — Oikeusjutt kommunistisia parlamentinjäsen Cachinia ja Vaillant-Couturier vastaan on alkanut tänään sitt kun parlamentti oli myöntynyt ka teeseen. Parlamentti on tät pyyhkäissyt olemattomiin komm nistiedustajia koskevan koskem tomuuden ja täten uurtanut vapa uran näiden vainoamiseksi mie määrin — kaikista perustuslailli ta takeista huolimatta.

PUOLUELEHTEMME.

Pohjan Kansalle uusi painokone

Pohjolan työväenjärjestöt o yhteisponnistuksin hankkineet l tensä, Pohjan Kansan, painokone hastoa varten niin paljon, että k varakkaammat järjestöt meni puuttuvasta summasta takuuse niin lehdelle on saatettu v.k. pnä ostaa rotationallinen painoko jolla voi painaa yhdellä kertaa sivuisia lehtiä. On toivoa saada ne asetetuksi paikoilleen kulu vuoden aikana.

Onnittelemme Pohjolan työvä töä ja toverilehteä saavutuksesta

Cobaltin ympäristöläiset — huomatkaa!

Ja pitäkää visusti mielessänne mitä kaikkea lystiä tulette saamaan

Cobaltin S. S. O. Haalilla

JOULUN PYHINÄ

ENSIKSI LAUANTAINA, JOULUK 23 P.

— on —

Roimat Tanssit

SUNNUNTAINA, 24 P. JOULUKUUTA

— on —

Aattoilta Juhlat

jossa suorittaa ohjelman pääasiassa lapset ja nuoriso. Ohjelmaa on riittävästi koko illaksi, kappaleita y.m.

Sisäänpääsy vapaa. Alkaa kello 8 ill.

Sitten joulu-iltanan näytellään suuri viisinäytöksinen kappale

„Erämaan Ritarit"

joka on harvinaisuus Cobaltissa. — Tätä ei suin kaan kukaan jätä katsomatta.

Sisäänpääsy on 45c., mitättömän halpa kap päleeseen verrattuna.

Alkaa täsmälleen kello 6 ill.

Sitten vielä Uuden Vuoden aattoiltana o perheiltama johon on varattu kaikellaiset lysti ja uuden vuoden iltana voimisteluseuran ilta mat, jotka jo tiedetään entisestään puoleens vetävän. Sisäänpääsystä y.m. voitte nähdä lä hemmin paikallisista ilmotuksista.

Huom.! On viisainta, että leikkaatte tämä ilmotuksen taskuunne.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisesa lehtemme ilmestyväsä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Ainu päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

ENSILUOKAN RÄÄTÄLI

tekee uusia pukuja sekä korjaa vanhoja. **O. Koivula, Box 1504, Sudbury, Ont. Phone 1433.**

Räätäli H. Kauhanen, otan vastaan alaani kuuluvaa työtä 9 Lisgar St., Box 524, Sudbury, Ont.

Metsämiehet ja kämppien runnaajat huomatkaa! «Shoe Hospitalista» voitte tilata yskän lääkkeitä, niin sanottuja Shoe-packs, eli lapikkaita, joiden avulla voitta estää kylmyyden tulemasta jalkojen kautta. Tilaus voidaan lähettää allaolevalla osotteella. Vanhoja kenkiä korjataan nopeasti ja hyvin, käyttäen ensiluokkaisia tarpeita. Kenkiä voi lähettää meille postissa korjattavaksi. Kaikki hinnat kohtuulliset. Osote: Hillman & Lehtoranta Co. Box 778, Sudbury, Ont., Can.

COPPER CLIFF, ONT.

Kallisarvoinen valokuvanne on ikuinen muisto joululahjana. Tehkää tilaus ajoissa. — Työ ja hinnat teitä tyydyttävät. — **A. Niemi, Copper Cliff.**

FORT WILLIAM, ONT.

Kämpille ja linjoille parhaimmat kovatleivät ja korput valmistaa Kotileipomo, kaksoiskaupunkien suurin suomalainen «pullasappa». Kaikkia alaan kuuluvia tuotteita valmistetaan.

Huom.! Taas katkaistu hintoja.

Postiosote: Home Bakery Co., 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin S. 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto tankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee Balsam streetin ja 5:nen avenuen kulmassa. J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

PORT ARTHUR, ONT.

J. Arnion lihakauppa, 319 Bay St., Port Arthur, Ont.

Kelloseppä. Kaikkea kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni.

I. S. Salo, 17 Johnson ave.

DR. P. R. WILSON
Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Kokouskutsu

Täten kutsutaan The Finnish Building Co. osakkeen omistajat sääntömääräiseen vuosikokoukseen, joka pidetään omalla talolla 314 Bay St. Port Arthurissa, tiistaina 9 päivä tammikuuta 1923 kello 7.30 illalla.

Lennart Kajander
(Pöytäkirjuri.)

Shub Bros.

BUTCHERS and GROCERS
74—4th Ave. Timmins, Ontario.
Ordereita haetaan kotoa ja lähetetään nopeasti.

RUOKAA

saatavana viikottain ja aterioittain.
Viktor Kulju
318 Adelaide St.
Toronto, Ont.

Sudburyn uutisia

Liberty Hall Companyn johtokunnan kokous pidetään ensi sunnuntain t.k. 17 p. aamupäivällä, alkaen kello 10. Jäsenten on saavuttava täsmällisesti tähän kokoukseen. — Presidentti.

Osaston työkokous sunnuntai iltana.

Torstaiksi siirrettyä työkokousta ei voitu pitää, kun kylmän ilman takia oli liian vähän jäseniä saapuvilla. Päätettiin työkokous siirtää sunnuntai-illaksi. Ohjelma- ja keskustelu-illanvietto näin ollen siirtyy kolme viikkoa eteenpäin.

Muistakaa nyt, että kaikkien jäsenten on saavuttava sunnuntai iltana työkokoukseen! — Organiseeraaja.

Ompeluseuran markkinailtamat. Tänä iltana (lauantaina) varmaan jokainen saapuu Liberty haalille, jolloin pidetään ne ompeluseuran markkinailtamat. Arvokkaan palkinnon saa joku onnen poika. Siellä on hauskaa vanhoille sekä nuorille ja jokainen joka silloin tulee haalille, lähtee sieltä kaikin puolin tyytyväisenä kotiinsa. Sielläpä sitten tavataan.

Hiililöydöt vieläkin kummittelevat. Vanha, paikkakunnalla hyvin tunnettu «prospektori» E. J. Townsend on tuonut Vapauden toimitukselle näytteitä hiilestä, joka pitäisi olla hänen omalta «kleimiltään» Larchwoodista. Sen verran kun me olemme geologian tuntijoita, ei ole epäilystä etteikö näytteet olisi hiiltä. Ja sitä ei kai väitettänekään, etteikö mainitulta alueelta ole löydetty hiiltä, mutta onko sitä niin paljon, että kannattaa kaivaa, siitä ei ole vielä annettu mitään todistuksia eikä takeita.

Mr. Townsend on kuitenkin lujasti vakuutettu, että siellä löytyy hiiltä riittävässä määrin. Hän aikoo organiseerata yhtiön ja näyttää että Larchwoodissa löytyy paljon hiiltä.

Hirveä skandaali

on tekeillä Sudburyssa. Ärtyneinä siitä, että ukkojen ja tyttöjen iltamat epäonnistuivat, ei ainoastaan sen takia, että ukot menivät punnituksessa sekaisin viime lauantai iltana, vaan muutenkin, niin ettei laskujen maksamisen jälkeen kuulu jääneen «klliriksi» juuri mitään, ovat äijämiehet salaisesti uhanneet ryhtyä saboteeraamaan, niin että akkain ja poikain iltamat, joita parhaillaan puuhataan, tulisivat kaikin puolin epäonnistumaan. Mitä näillä paapoilla oikein on hihassa, ei vielä varmuudella tiedetä, mutta ankara kiihotus on kuitenkin käynnissä, sen verran kun me olemme geologian tuntijoita, ei ole epäilystä etteikö näytteet olisi hiiltä. Ja sitä ei kai väitettänekään, etteikö mainitulta alueelta ole löydetty hiiltä, mutta onko sitä niin paljon, että kannattaa kaivaa, siitä ei ole vielä annettu mitään todistuksia eikä takeita.

Mr. Townsend on kuitenkin lujasti vakuutettu, että siellä löytyy hiiltä riittävässä määrin. Hän aikoo organiseerata yhtiön ja näyttää että Larchwoodissa löytyy paljon hiiltä.

Hirveä skandaali

on tekeillä Sudburyssa. Ärtyneinä siitä, että ukkojen ja tyttöjen iltamat epäonnistuivat, ei ainoastaan sen takia, että ukot menivät punnituksessa sekaisin viime lauantai iltana, vaan muutenkin, niin ettei laskujen maksamisen jälkeen kuulu jääneen «klliriksi» juuri mitään, ovat äijämiehet salaisesti uhanneet ryhtyä saboteeraamaan, niin että akkain ja poikain iltamat, joita parhaillaan puuhataan, tulisivat kaikin puolin epäonnistumaan. Mitä näillä paapoilla oikein on hihassa, ei vielä varmuudella tiedetä, mutta ankara kiihotus on kuitenkin käynnissä, sen verran akkain ja poikamiesten salapoliisit ovat saaneet selville. Vaikkakaan eivät akat ja poikamiehet pelkää lopullista voittoaan, tunnustetaan kuitenkin aseman vakavuus. Siksi onkin lähetetty langaton sähkösanoma Shining Treen kultamainareille ja metsäkämpille. Vastaukseksi onkin saatu jo vakuutus, että akoille ja poikamiehille tulee sieltä huomattavia reservijoukkoja. Samalla akat, joita Sudburyssa on paljon ja jotka eivät tuhlaa aikaa, vaan toimivat, keräävät ammukevarastoa, joten akkain ja poikain lopullinen voitto on taattu.

Mutta palatessamme vielä äijämiesten vehkeilyihin, mainittakoon, että huolimatta siitä vaikka tytöt eivät ottaneet alkujaankaan heidän hommiaan vakavalta kannalta, vaan pysyttelivät sivussa, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, harjoittavat ukot nyt ankaraa kiihotusta tyttöjen keskuudessa, saadakseen heidät kanssaan taisteluun akkoja ja poikia vastaan. Liekö äijillä mustasukkaisuus kiihoittimena iltamiensa epäonnistumisen lisäksi, tai mikä on saanut heidät punomaan katalia vehkeilyjään?

Aaton aattona

pidetään kuitenkin kaikesta huolimatta akkain ja poikain iltamat. Ja ne tulevat olemaan rennot ja mahtavat. Kahvipöytä esimerkiksi pannaan niin komeaksi, ettei sellaista ole nähty koskaan ennen Canadassa. Ja kelpo punikkien tapaan pannaan heti ovella kaikille juhlavieraille punaiset rusetit rintaan, joka on välttämättömyys, saadakseen oikean juhlatunnelman.

Nurmen Arvi tulee ajamaan «troki»-lootittain tilaisuuteen syömistä ja juomista ja oiva joulupuuro odottaa kaikkia juhlavieraita. Niin että tulee niistä mahtavat pidot, kuten rikkaan talon tyttären häät ennen vanhassa maassa.

Tilaisuuteen järjestetään myös iloiset tanssit hyvällä soitolla, joten ilo ei pidä puuttuman.

Yleisön ei tarvitse ensinkään säikähtää äijämiesten vehkeilyä sillä iltamain toimeenpanijat tulevat järjestämään vahvan vartioketjun ollakseen valmiit kaikkien mahdollisten hyökkäysten ja epäjärjestyksen varalta.

Siis aaton aattona, jouluk. 23 p. illalla pidetään ne akkain ja poikain iltamat, jotka ovat Sudburyssa ensimäiset laatuaan. — X.

AIVAN ILMAISEKSI

ei kukaan taxi-ajuri anna automobiilikyytiä. Mutta meidän uusi taxi-service kulettaa teidät sinne ja sieltä tänne kohtuullisella maksulla. Autokyytiä tarvitessa telefoonatkaa 645. Komeat vaunut ja luotettavat ajurit, eikä koskaan taierivastuksia tiellä.

The Dominion Supply Co.
SUOMALAINEN KAUPPA.
Auto-asemaa vastapäät., Sudbury, Ont.

Paitsi automobiilin tarpeita, meillä on myös kaupassamme tupakkaa, sikaaria, kylmiä ja kuumia virvoitusjuomia, y. m.

Myös joululahjoiksi sopivia tavaroita. — Täällä tapaatte tuttavianne. Käykää talossa ostatte tai ei.

Jones'in vakoiluretki

(Jatk. N:roon 143.)

«Onnellisesti» pääsi hän sen poliisin neuvoman rooming housen eteen. Mutta siinä hänen vähä pysähtyessä tarkastelemaan rakennusta .... omaamatta vieläkään aavistustakaan, että se oli sama, missä hän jo oli käynyt, ja jossa se hänen luvaton pariskuntansa veteli suloisia unia .... hän muuten on ajatellut heitäkin nyt kokonaan suvaitsevan ja anteeksi antavan mielen kannalta .... niin, siinä hänen tarkastellessa tuota nyt sateesta kastumisen johdosta mustan näköistä rakennusta, ilmestyi siihen jostainpäin myös, nuori, melkein hienosti puettu nainen.

Ensinnä oli nainen mennä suoraa päätä rappusia ylös ovelle, mutta sitten pysähtyi hän katsomaan lähemmin kapsäkki kädessä töllistelevää miestä ja sanoi helloota. Jones kohotti kömpelösti hattuaan ja kumarsi hieman, sitten kysyi hölmistelevästi:

«Oletteko tekin huoneen haussa?»

«En, mister, minä asun tässä talossa,» vastasi nainen kauniisti sointuvalla äänellä, silmäillen tutkivasti hymyillen Jonesta. «Aijotteko te pyrkiä sisälle huonetta saadaksenne?»

«Sellaista tässä on tekeillä.»

«Mutta tehän näytätte olevan juovuksissa, ja meidän emäntä ei ota vastaan juopuneita.»

Jonesilta pyrskähti nauru. «Vai juovuksissa!» hän hölmistyneesti nauraen huudahti. «Nytpäs erehdyitte, neiti....tai rouva....mistä minä tiedän kumpi olette.... Erehdyitte.... Mutta lady itse taitaa olla juovuksissa....»

Nainen naurahti, heiluttaen veitikkamaisesti päätään; sitten myönsi:

«Taidan olla hieman....»

«No mitenkäs te sitten luulette tulevanne vastaan otetuksi?»

«Minähän valmiiksi asun täällä....»

«Eikös sitten enää olekaan niin nuukaa, kun ensinnä on päässyt asumaan?»

«Ei .... eihän se koskaan enää sitten niin nuukaa.... Mutta kyllä tämä on yleensä siisti, joskaan ei ahdasmielinen paikka....»

«No kehui se poliisi tätä, joka minulle tämän paikan neuvoi.... Ja se poliisi sanoi, että varmasti saan yökortteerin, jos vain mainitsen erään poliisin minua neuvoneen.»

«Ahaa! .... Vai taasen hän! .... Se poliisi on ollut ennen ellei vieläkin nykyäänkin liene meidän emäntämme rakastaja....»

Nainen sanoi tämän kuiskaavasti ja Jonesin huulet kurppusivat, kuin olisi hän aikonut viheltää.

Nyt astui nainen aivan lähelle Jonesta ja tirkisti häntä silmiin sitten hymyillen, että oli mahdotonta olla ymmärtämättä sen tarkoitusta. Sitten kuiski hän, tarttuen kevyesti Jonesin palttoon rinnukseen:

«Me kaksi juopunutta, miks'emme menisi yhdessä minun huoneeseen?»

Jones katsoi häneen kuin sähköiskun saaneena. Sitten kysyi hän epäröivästi hymyillen:

«Olettekos tekin heitä....?»

«Tarkoitatte....? No .... puolittain .... nykyään .... kun olen työtönnä ja .... tarvitsen rahaa.... Ei se ole oikein ammattinani.... Mutta koska huonetoverinikin jäi täksi yöksi erään herran seuraan, niin voin minäkin viedä mukanani....»

Tätä selitystään antaessa nainen vuoroin hymyili katkerasti, vuoroin kävi surullisen totiseksi. Jonesin mieli alkoi käydä vakavaksi. Mutta sitten pujotti nainen kätensä hänen palttoonsa alitse hänen ympärilleen ja likisti häntä itseensä kovasti. «Tulkaa?» kuiskasi hän hartaasti. «Eletään hauskasti tämä loppu yö.... Minulla on siellä viiniäkin....»

Jones koetti ensinnä kevyesti irroittaa häntä itsestään, mutta sitten antoi hänen likistää. Hän kiihottui.... Hän hengitti kiihkeästi ja aikoi vastata hänen puristukseensa. Samalla muisti hän rahavarainsa vähyyden ja sanoi:

«En voi, neiti .... niin kovasti kuin nuori ruumiinne kiehtookin minua. Minulla ei ole kylliksi rahaa.... Menetin paljon rahaa tänä iltana, enkä voi nostaa pankista lisää ennen kuin huomenna....»

«Kuinka vähä teillä sitten vain on?» kysyi nainen, hellittäen hänestä.

«Ainoastaan .... ainoastaan neljä dollaria.»

«Tulkaa!» kuiskasi nainen. «Nostettuanne pankista, tulkaa sitten uudelleen luokseni.... Voimme tehdä sopimuksen.... Tulkaa!»

Hän tarttui Jonesia käteen ja alkoi vetää häntä rappusille.

«Ei puhuta, ennen kuin olemme päässeet huoneeseeni,» kuiski nainen ovea avatessaan.

Kun he sitten sisäpuolella perätysten hiipivät rappusia ylös, Jones perässä, painoi Jones alas niskaansa, sillä hän ikääkuin tunsi siellä «siveellisen kaitselmuksen» katseen kosketusta .... kuten kaikki luulonsa mukaan syntiä tekevät tuntevat. Nainen vei hänet kolmanteen kerrokseen....

VI.

Taisi olla seitsemän paikkeilla aamulla kun Jones lähti naisen luota. Nainen ei olisi tahtonut että kukaan samassa kerroksessa asuva olisi huomannut häntä, siksi astui hän hänen edellään eteisen puolelle katsomaan oliko ketään näkemässä. Ei näyttänyt olevan. Toilettihuoneesta kyllä kuului miehen ja naisen naurua sekä naisen huudahdus: «oust!» Naisemme tunsi äänet ja ajatteli: «Edwards-pariskunta siellä on peseytymässä.» Sitten kuiskasi hän yövieraalleen, joka huoneenpuolella ovenpielessä odotti: «Nyt pujahtakaa sievästi rappusille!» Jones hiipiä kyyhälsi esiin kevein mutta hassunkurisin elein, kasvoillaan leveä hymy ja unta saamattomat mutta hiprakkaat silmänsä vilhusti elehtivinä. Hän tarttui tyttöä lujasti käteen hyvästiksi, aikoen pujahtaa rappusille niin sievästi kuin neiti oli määrännyt. Mutta nainenpa pidätti häntä vielä, kuiskaten merkitsevästi hymyillen:

«Muistakaa, illalla sitten sopimuksemme mukaan .... kun olette ottanut rahaanne pankista....»

«Kuten sanoitte, rakas neitini,» Jones vastasi.

Voidakseen olla varmempi hänestä, kaapasi nainen häntä vielä kaulasta ja antoi hänelle kiihottavan suutelon. Jones likisti häntä itseensä, kasvoillaan hekumallinen «rakastuneen» hymy. Samalla sattui nainen katsomaan toilettiin päin. Toiletin ovi oli juuri avattu ja nuori pariskunta katseli heitä, niin edessä seisovan miehen kuin hänen olkansa yli hänen takapuoleltaan kurkistavan naisenkin kasvoilla kuvaamattoman hämmästyksen ja pelästyksen ilme. Jones ei ehtinyt heitä huomata, sillä mies sulki kiireesti oven. «Nyt menkää!» kuiskasi nainen Jonesille hieman pelästyneesti ja lykkäsi häntä rappusille päin. Häntä harmitti aika pahasti, että heidät huomattiin. Hän tosin oli oppinut pitämään Edwardseja hyvin vapaamielisinä ihmisinä .... «mutta miksi näyttivät he niin kovin hämmästyneiltä....?» Tuokion mietittyään asiaa, kohotti nainen uhmaavasti rintojaan, keikautti päätään kuin sorminäppiä toisen nenään iskiessä ja meni huoneeseensa....

Jones pääsi kadulle kenenkään alemmissa kerroksissa häntä huomaamatta. Kadulle tultuaan katsoi Jones taloa sekä ympäristöä muistiinsa panevasti. Sitten lähti hän, kapsäkkiänsä kantaen, kävelemään samalle suunnalle kuin mistä illalla poliisin neuvon mukaan oli tullut. Hän oli vielä juovuksissa, sillä nainen oli vielä aivan lähdön päähänkin antanut viiniä. Tosin ei mielensä ollut enää yhtä kevyenä ja leikahtelevan hupaisena kuin yöllä .... luonnollinen väsymyskin aiheuttaen sitä, kuin myös se, ettei humalansa ollut enää nuori .... mutta riittävän «henkevänä» hän vielä oli, ollakseen pahoittelematta seikkailuaan, sekä ollakseen sen lisäksi varma, että illalla tulee tapaamaan «hauskaa» neitosta uudelleen .... jahka on «ottanut pankista rahaa....» Tuolle pankki-valheelleen hän nyt nauraa pakahutti, puistaen päätään....

Hän käveli hiljakseen, hieman väsyneesti, tarkoittaen mennä 125:nen kadun ja Park avenuen rautatieasemalle, jonka yöllä oli ohimennen huomannut, istumaan ja mietimään. Ensinnä kuitenkin ajatteli kävästä jossain 125:men kadun kahvilassa juomassa kupin kahvia. Sieltä asemalta ajatteli hän sitten mennä vävynsä ja tyttärensä huoneeseen joksikin tunniksi nukkumaan.... «Kaiketi se emäntä voi päästää minut sinne sisälle....»

Jatk.

Kavahtakaa!

Mies pieni ja tummaverinen, puhuen kitkauttamalla, noin 40 vuoden vanha, Herman Erkkilä, poistui paikkakunnaltamme vieden osuuskaupan rahat mukanaan, jonka liikkeen hoitajana hän oli. Mitta 5 jalkaa 7 tuumaa, paino noin 140.

Kohdelkaa häntä kavaltajana ja yhteisten liikkeiden rosvoojana, missä hän liikkuukin. Tahtoo käydä järjestyneestä työläisestä. Jos sinulla on pikkusenkaan kunniantuntoa jälellä, niin anna osotteesi, että voimme järjestää omaisuutesi jolla voimme peittää tekemäsi vallinkia.

Intolan Osuuskaupan puolesta

O. Blom (Puheenjohtaja) Alex Beck. (Kirjuri)

FINNISH SOC.

VUOSIKOKOUS

pidetään tammikuun 21 p. 1923. Kaikki jäsenet ja velkojat täten kehotetaan saapumaan kokoukseen tai olemaan edustettuna valtakirjalla. Tämä kokous on tärkeä ja saavat poissaolevat tyytyä läsnäolevien päätöksiin. Kokous alkaa kello 2 jpp.

Vancouver, B. C. 2605 Pender St. East.

F. Soc. Johtokunta.

Kiitoslause

Pyydämme lausua vilpittömät kiitokset niille tovereille jotka ottivat osaa niihin iltamiin jotka meidän hyväksemme pidettiin Fort Williamin S. S. osaston haalilla 30 päivä marraskuuta minun pitkäaikaisen sairauteni johdosta. Erittäinkin kiitos iltamien toimeenpanijoille. Se oli meille sievä apu. Tulot iltamista $104.80.

Myöskin pyydämme lausua kiitokset Poikatalon pojille, jotka lahjoittivat meille $25.00.

Saimi ja J. E. Eimis.
205 Robertson St., Fort William, Ont.

SWAN fountain-kyniä

Joululahjoja ja lääkkeitä.

SUDBURY DRUG CO.

NAAMIOTANSSIT

LIBERTY HAALILLA

tiistaina, jouluk. 19 p.

Parhaista aiheista jaetaan 3 arvokasta palkintoa.

Sisäänpääsy naamioiduilta 25c.

Ilman naamiota 35c.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block
Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY, ONT.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

H u o m.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

H. EDWARDS

General Merchant. Nairn Centre, Ont.

Ruokatavaraa, Rautatavaraa ja Rehuja. — Bell Telephone Central

HUOMATKAA!

Jos olette mieltyneet vaatteisiin, niin tulkaa ja tarkastakaa meidän puku- ja päällystakkivarastoamme. Se sisältää kaikkia haluttuja muoteja, villa-, worsted-, cheviot- ja tweet-kankaita.

BOWIE & BERINI
Ensiluokan räätäliliike. Timmins, Ont.

A. H. BEATH

Vanhin ja luotettavin

JUVELI-KAUPPA

SUDBURYSSA

KORJAUSTYÖT TAATAAN

50 Durham St. SUDBURY

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

"TAYLORS"

ERIKOISUUKSIA

Vihreetä kahvia 3 paun.	$1.00
Hollantilaisia sillejä	1.25
Punasia omenoita 12 paun	1.00
Tuoreita luumuja 1 paun.	.20

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Californiaan Canadian National Tietä

Tähän aikaan vuodesta monet canadalaiset suunnittelevat matkaa Californiaan. Tietystikin on monta tietä jota myöten voi tuon matkan tehdä, mutta käyttäen matkustusta sivistyksen pohjana, miksi ei matkustettaisi ainakin yhtäänne päin yhtä tietä lävitse Canadan. Täten teillä on tilaisuus tulla tuntemaan oma maanne parhaiten, tilaisuus nähdä hurmaavin vuoristonäköala Amerikassa ja käydä meidän ympärivuotisella kesäalueellamme Tyynen Valtameren rannalla, Vancouverissa ja Victoriassa, jossa ruoho on viheriää, kukat kukoistavat ja golfi, ulkoajelu ja yleensä kaikki ulkoilmaurheilut voivat olla käynnissä koko talven. Puhukaa tästä matkasta kenelle tahansa Canadian National Rautatien agentille ennenkuin olette tehneet kaikinpuolin varmaa suunnitelmaa. «The Continental Limited», joka kulkee päivittäin Montrealin, Toronton ja Vancouverin välillä ja on yksi hienoimpia, kokonaan teräksellä varustettuja junia Amerikassa. Täydellisiä tietoja saadaksenne, kysykää Canadian National — Grand Trunk Rautatien Kaupunki Matkustaja Konttorista, 54 Cedar St., Sudbury, Ont.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Cochrane Hardwar

— LTD. —

Luotettavia tavaroita oikeil hinnoilla.

Erinomaisia Ruotsin sahoja Uusi pistohampainen — 1 t. leveä 4 jalan, hampaat ryhtäin.

Myöskin tavallisia suorah paisia 2 t. leveitä 4 jalan. killa sama hinta $1.50 kapp

Ruotsin fiiloja, timantti lu 5½ pitkiä, 40c kappale. $3 tusina.

Kalastusverkkoja.

Paulotettuja sekä korkeilla painoilla varustettuja.

30 jaardia pitkiä 4 tuum silmillä 4 jalkaa syviä. hi $6.15.

30 jaardia pitkiä 3½ tuum silmillä 4 jalkaa syviä, hi $6.50.

30 jaardia pitkiä 3 tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $7

Ainoastaan paulotettuja il korkkeja sekä painoja.

20 jaardia pitkiä 4 tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $8

20 jaardia pitkiä 3½ tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $4

20 jaardia pitkiä 3 tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $4

30 jaardia pitkiä 4 tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $5

30 jaardia pitkiä 3½ tuum silmillä 4 jalkaa syviä, h $6.00.

30 jaardia pitkiä 3 tuuman millä 4 jalkaa syviä, hinta $7

Siimalankaa 4 unssin ker $1.50 kpl.

Nuottalankaa — kaikkia k ja ½ lb kerissä 25c. kpl.

Kysykää meidän selostustan raiffeleista, haulikoista ja mukkeista.

Kysykää hintojamme pyy raudoille.

Kaikki postitilaukset täyte nopeasti.

Kirjeisiin vastaa suomenki lä J. E. Wick.

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUU RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTA
J. E. Vick, suom. kauppam

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, Ont
Samassa rakennuksessa kuin Koljonen

WASHINGTON CA

(Elm Streetillä.)

Suosittelee maukkaita ruok Käykää tutustumassa.

A. D. MELDRUM

Lakim. ja yleinen Notari
Nova Scotia Pankin rakenn
59 Durham St., Sudbury,

SUOMALAISTA

PALLORUUMAA

58—4th ave.

suositellaan

Frank Kulmal
Timmins,

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella S ryssä. Avoinna joka lauant
Phone 457.